

NAŠA PETRŽALKA

Číslo 4/2026 | Ročník 8
Apríl 2026 | petrzalka.sk

Naskenujte QR kód
a čítajte online

KOMPLETNÝ HARMONOGRAM ČISTENIA PARKOVÍSK NA ROK 2025

STR. 14 – 16

VEĽKÝ PRIESKUM: ČO HNEVÁ A ČO TEŠÍ PETRŽALČANOV

STR. 8 – 9

Obyvatelia sídliska sú najspokojnejší so sprevádzkovaním električky na Janíkov dvor, skritizovali meškanie a predraženie výstavby trate. | Foto: Ivana Vrabľová

ANI RÍM NEBOL POSTAVENÝ ZA DEŇ

Prestavba dlhšie nevyužívanej časti objektu Materskej školy Fedinova na novú centrálu Knižnice Petržalka vyvoláva vášne. Rodičom škôlkarov aj obyvateľom lokality prekáža hluk, prach či pohyb stavebnej techniky, časť z nich má výhrady aj k plánovanej minikaviarni s terasou. Samospráva aj knižnica však prosia o trpezlivosť. Zdôvodňujú, že ide o dôležitý kultúrny projekt, aký sa v Petržalke nerealizoval od výstavby sídliska.

Dočasný diskomfort spojený s prestavbou ich mrzí, všetkým požiadavkám však vyhovieť nevedia. Návrhy, aby stavbári pracovali po skončení otváracích hodín škôlky, cez víkendy, alebo aby sa práce realizovali v lete, počas prázdnin, vedenie muselo odmietnuť. Ani sťažnosti, či knižnica nemohla byť vybudovaná inde, neobstoja. Miesto sa vybralo po zrelej úvahe, prihliadalo sa na viaceré aspekty.

STR. 6

PREČO VRANY ÚTOČIA NA ĽUDÍ?

Základný dôvod agresívneho správania vrán v jarnom období, niekedy sprevádzanom aj náletmi dospelých jedincov, či dokonca fyzickými stretmi, je obrana mláďat a hniezdneho teritória rodičovského páru.

STR. 12 – 13

S POPULARIZÁTORMI VEDY TVORÍME TAKÚ PEKNÚ BUBLINU INSTAGRAMU

Rodená Petržalčanka **Lenka Hrobárová** (28) je pedagogička, vedkyňa a influencerka. Na Instagrame približuje vedecké poznatky o ľudskom tele tak, aby sme im rozumeli aj my, laici.

STR. 20 – 22

PETRŽALSKÝ MAJÁLES S FOLKLÓROM AJ S HUDOBNÝMI LEGENDAMI

Prvý májový víkend (**1. a 2. mája**) najľudnatejšia slovenská samospráva organizuje na **Námestí Republiky** už tretí ročník podujatia **Petržalský Majáles**, ktorý po prvýkrát nebude len o folklórnych tradíciách, ale prinesie aj jeden celý deň venovaný hitom 60. až 90. rokov. „*Chceli sme vytvoriť priestor, v ktorom si starí rodičia pripomenú svoju mladosť, rodičia si zaspiávajú staré hity a mládež zažije atmosféru, na ktorú sa nezapáda*“, hovorí o myšlienke podujatia vedúca referátu kultúry miestneho úradu **Barbora Šaling Legényová**.

Májové oslavy otvorí 1. mája folklórny festival – okrem vystúpení folklórnych súborov, stavania mája, stánkov s remeselnými výrobkami, nebude chýbať ani súťaž vo varení guláša. Zlatým klincom programu bude koncert slovenskej kapely **Iconito** prepájajúcej folklór s modernými hudobnými štýlmi a tiež **Poddukelského umeleckého Púdrového súboru** z Prešova.

V sobotu 2. mája zažije Petržalka návrat legend. Na pódiu vystúpia kapely, ktorých meno bolo v čase

uzávierky novín tajomstvom, no organizátori sľubujú, že na svoje si prídu ako milovníci britskej hudby z „deväťdesiatok“, tak aj fanúšikovia česko-slovenskej rockovej scény.

V úlohe predskokanov sa predstavia **Neon Fever**, **Meky Žbirka Tribute** či **The Beate Heart's Club**. Sobotné dopoludnie bude určené deťom – užijú si divadielka, kúzelnícku show a vystúpenia tanečnej školy.

Vstup na Petržalský majáles je **voľný**.

Kali ide k vám

Na majáles plynulo nadviaže koncert známeho slovenského rapera **Kaliho**, rodáka z Petržalky, ktorý vystúpi v nedeľu **3. mája o 17:00**, tiež na Námestí Republiky. Najznámejšie hity „odrapuje“ spolu s **Tinou**, **Alanom Murínom** a ďalšími hosťami. Lístky na koncert si môžete zakúpiť online na **Predpredaj.sk** alebo vo vybraných predajniach.

Mária Halašková

P E T R Ž A L S K Ý

Majáles

Súťaž vo varení guláša

Myslíte si, že ten najlepší guláš sa varí práve u vás v kotlíku? Dokážte to a zapojte sa do súťaže. Súťažné družstvo musí mať minimálne 2 členov (18+), potrebná je chuť variť a kreatívny názov tímu. Zaregistrujte sa na petrzalka.sk do piatka **24. apríla (vrátane)**.

Kotliny s kotlíkmi, suroviny a všetok materiál na varenie si tímy zabezpečujú samy. Mestská časť zabezpečí plastové misky, príbory, chlieb, drevo, pívne sety a pokladničku na dobrovoľné príspevky. Minimálne množstvo uvareného guláša je 20 litrov.

Najlepší guláš vyberie odborná porota. Pochútka sa následne bude ponúkať účastníkom aj verejnosti za dobrovoľný príspevok. Pre **viac informácií** o súťaži kontaktujte koordinátorku kultúrnych podujatí Barboru Šaling Legényovú na tel. číslo +421 947 487 21.

PRI DRAŽDIAKU PRIBUDNE MLATOVÝ CHODNÍK

Petržalská samospráva pokračuje v úpravách okolia obľúbeného štrkoviska. Na jeho severnom brehu začala v marci realizovať nový **ekologický chodník z mlatu**. Povedie od Beach Clubu Draždiak, popri Šutrovke a Bufete pod školou, až po cyklochodník pri Chorvátskom ramene.

Mlatový chodník tvorí zmes jemne drveného kameňa či štrku, ktorá sa dôkladne zhutní do pevného a stabilného povrchu. Okrem jednoduchej údržby má aj ďalšie veľké výhody – je vodopriepustný, v lete sa neprehrieva, má mäkkší a príjemnejší povrch a prirodzene zapadne do okolitého prostredia.

Práce za **takmer 107-tisíc eur** odštartoval externý zhotoviteľ v utorok 10. marca. Ak všetko pôjde podľa plánu, **potrvajú približne päť týždňov**. Momentálne už na mieste pracuje technika, ktorá pripravuje terén a vyhlbuje podklad pre samotný chodník.

Silvia Šimeková

Práce za takmer 107-tisíc eur odštartovali 10. marca, potrváť by mali približne päť týždňov.
Foto: Ivana Vrablová

POZVÁNKA: JOGA PRE SENIOROV

Od **19. marca až do konca mája** si môžu seniori užiť príjemné dopoludnia s jogou, ktorá je zameraná najmä na zdravie chrbtice, lepšie držanie tela a celkovú pohodu. Lekcie sú **každý štvrtok od 10:00 a od 11:00** v Dennom centre pre seniorov na **Gerce-novej 8**. Cvičenie je pokojné, prispôbené starším účastníkom a vhodné aj pre úplných začiatočníkov.

Kapacita je však obmedzená, preto je potrebná registrácia vopred. Prihlásite sa e-mailom na adrese socialne@petrzalka.sk (do predmetu uveďte „Kurz jogy“) alebo telefonicky na čísle 0947 487 267.

Vstup na hodinu je vďaka podpore Mestskej časti Bratislava-Petržalka voľný

Silvia Šimeková

KONIEC „JAZVÁM“ NA ĽUBOVNIANSKEJ

Určite ste si všimli stavebný ruch vo vnútrobloku na Ľubovnianskej. Dôvodom je revitalizácia priestoru, ktorý bol už v zlom stave. Pôvodná plocha **s rozlohou takmer 1 300 m²** je popraskaná, miestami chýba asfalt. Nahradí ho preto nový, bezprostredné okolie zase čaká úprava terénu a zatrávnenie.

Obnovou prejde aj bývalé športovisko, ktoré sa už dlhšie nevyužívalo. Plocha **s výmerou 743 m²** bude nanovo upravená a zatrávnená. Súčasťou prác je aj

odstránenie starých betónových konštrukcií – múrikov, starých základov, betónových skruží či pôvodného pingpongového stola, ktorý nahradí úplne nový. Príbudne aj oplotená časť, ktorá vytvorí bezpečný priestor na loptové hry.

Ak všetko pôjde dobre, práce by mali **skončiť na sklonku apríla**. Úpravy sú realizované ako poslanecká priorita.

Nikoleta Janková

Plocha dostane nový povrch, okolie čaká úprava terénu a zatrávnenie. Príbudne aj pingpongový stôl. | Foto: Ivana Vrabľová

VIAC ZÁBAVY PRE PSÍCH MILÁČIKOV

Psí výbeh na Lietavskej je od marca vybavený agility prvkami. Onedlho dostane aj vlastné osvetlenie. | Foto: Tatiana Šeliga

Psí výbeh na Lietavskej/Budatínskej postúpil opäť o level vyššie. Od marca si tam psíci môžu vyskúšať slalom, zdolať A-rampu, prejsť sa po prevažovacej kladine či preskočiť výškovo nastaviteľnú prekážku. Jednoducho, zažiť malý parkour priamo v Petržalke.

Tým sa však úpravy nového výbehu nekončia. Samospráva plánuje doplniť osvetlenie, aby v ňom mohli psíčkari zotrvať dlhšie aj v zimných mesiacoch.

Nikoleta Janková

Zápis detí do 1. ročníka základných škôl po prvý raz aj elektronicky

Zápis detí do prvých ročníkov základných škôl v Petržalke pre školský rok 2026/2027 bude prebiehať v **piatok 10. apríla** od 15:00 do 18:00 a v **sobotu 11. apríla** od 8:00 do 12:00.

Pre školský rok 2026/2027 bude prihlásenie dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky po prvý raz pozostávať z dvoch krokov: z podania elektronickej prihlášky a následne z osobnej návštevy školy.

Krok 1: Podanie elektronickej prihlášky (1. apríl – 30. apríl 2026) cez portál **ePrihlasky.sk**. Pre rodičov bez prístupu na internet zostáva zachovaná aj listinná (papierová) podoba na formulári schválenom ministerstvom školstva – doručiť ju treba osobne alebo poštou príslušnej školy. Formulár nájdete na **petrzalka.sk**.

Krok 2: Návšteva školy: Osobný zápis detí do prvých ročníkov sa uskutoční **10. a 11. apríla**. O prijatí dieťaťa na základné vzdelávanie rozhodne základná škola, a to najneskôr **do 15. júna 2026**.

Viac informácií nájdete na **petrzalka.sk** v sekcii Školstvo.

Michal Horváth

INZERCIA

ADVOKÁTSKA
KOMORA
SLOVENSÁ

BEZPLATNÉ PRÁVNE PORADENSTVO

**22. 04. 2026 (streda)
od 9.00 do 14.00 hod.**

▪ Bratislava
Budova SAK
Kolárska 4

Pre viac informácií o podujatí kontaktujte:
Mgr. Alica Turanová, turanova@sak.sk, tel. +421 911 179 325

NOVÝ PROJEKT PRE SENIOROV JE BLIŽŠIE K REALIZÁCI

Pomôcť môže viac ako miliónová dotácia.

Koncom minulého roka petržalská samospráva pri výpočte plánov prezradila, že medzi najdôležitejšie projekty v najbližšom období patrí vytvorenie nových zariadení pre seniorov. A to ako **zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS)**, ktoré slúži na krátkodobý pobyt v dĺžke maximálne šesť mesiacov, tak aj **denného stacionára**, ktorý zatiaľ v mestskej časti neexistuje.

Pre potreby ZOS chce mestská časť využiť pred necelým rokom uvoľnený objekt na Haanovej ulici, kde predtým dlhé roky sídlilo Centrum mentálneho zdravia (CMZ) Matka. Projekt ZOS, ktorého realizácia by mala mestskú časť stáť **4,1 milióna eur**, nabral reálnejšie kontúry, keď sa v marci na Rade partnerstva BSK podarilo získať prísľub na štedrú dotáciu vo výške **1,6 milióna eur**. Zvyšok sumy by Petržalka uhradila z 20-miliónového úveru, ktorý petržalskí poslanci schválili v novembri 2025.

Časť z dotácie, časť z úveru

Projektový zámer bol v Rade Partnerstva BSK schválený v programe na zníženie energetickej hospodárnosti budov, „*takže opatrenia smerujú do zavedenia nových zdrojov tepla a fotovoltiky na strechách. Oprávnené náklady teda budú kryt' tieto položky. Všetky zvyšné – pokiaľ nezáiskame ďalšie externé zdroje – bude musieť zafinancovať mestská časť*“, vysvetľuje vicestarosta Petržalky **Ján Karman**.

„*Aktuálne sme vo fáze prípravy realizačného projektu, prebieha prvá fáza stavebného konania. Všetky prípravné práce chceme mať hotové, bez ohľadu na to, ako sa nám podarí zaobstarat' financovanie*“, upresňuje Karman. Predpoklad ukončenia povoľovacieho konania je máj 2026 – „*ale to všetko sú odhady, môže sa to urýchlir, aj natiabnuť. Následne by sme mohli dať posúdiť realizačný projekt a vyhlásiť verejné obstarávanie na zhotoviteľa*“, dodáva. Ak

všetko pôjde podľa plánov, s rekonštrukciou by sa mohlo začať v roku 2027.

Najskôr budovanie, potom obnova

Petržalka má dnes dve zariadenia opatrovateľskej služby – na **Vavilovovej** (20 klientov) a na **Mlynarovičovej** (30 klientov). Budúca ZOS na Haanovej počítá s kapacitou 40 klientov, čo je maximálna kapacita pre takýto typ zariadenia. Uvažuje sa aj o tom, že by sa tam presťahovali seniori zo ZOS Vavilovova, ale nič nie je definitívne rozhodnuté. „*Pre nás je aktuálne prioritou vytvoriť 40 nových miest a následne sa môžeme venovať aj existujúcim zariadeniam. Niektoré už totiž prestávajú splňať súčasné požiadavky*“, uzatvára vicestarosta.

Martina Štefániková

PETRŽALKA OCENILA UČITEĽOV, NA KTORÝCH SA NEZABÚDA

Petržalka ocenila 15 výnimočných učiteľiek materských a základných škôl.

Foto: Tatiana Šeliga

Zo školy si neodnášame len vedomosti, ale aj spomienky. Na zážitky, ale tiež na učiteľov a učiteľky, ktorí v nás často videli viac, než sme vtedy dokázali vidieť my sami. Aj preto si v Petržalke pri príležitosti Dňa učiteľov, pripomíname, aké dôležité je toto povolanie a chceme poďakovať tým, ktorí ho zmenili na poslanie.

Tento rok samospráva ocenila 15 výnimočných pedagógov a pedagogičiek z petržalských materských a základných škôl – **Blanku Kružliakovú** (MŠ Šustekova), **Danielu Gregušovú** (MŠ Strečnianska), **Ľubicu Otrubovú** (MŠ Pifflova), **Veroniku Mališovú** (MŠ Bzovická), **Petru Chudíkovú** (ZŠ Tupolevova), **Kristínu Pastorovú** (ZŠ Pankúchova), **Zuzanu Blažičkovú** (ZŠ Černyševského), **Bibianu Šimkovú** a **Máriu Slávikovú** (ZŠ Nobelovo nám.), **Andreu Pavlíkovú** (ZŠ Gessayova), **Leu Lenčesovú** (ZŠ Dudova) a **Barboru Skalskú** (ZŠ Lachova).

V ankete Učiteľ, na ktorého sa nezabúda zabodovali – **Marta Židková** zo ZŠ Nobelovo námestie, **Martina Šelcová** zo ZŠ Turnianska a **Gabriela Fendeková** zo ZŠ Dudova. Blahoželáme a – ďakujeme.

Nikoleta Janková

NA SVETE SA JEJ STÁLE PÁČI

Recept na dlhovekosť? Možno dobré gény, ale aj pohyb, pracovitosť a radosť zo života. Nepila, nefajčila a, ako vraví rodina, nikdy neobsedela.

Do Petržalky sa prisťahovala v roku 1991. Medzitým stihla prebrázditiť takmer celé Slovensko. **Ilona Zelenáková** oslávila v marci sto rokov, a aj keď dnes už nechodí, ešte donedávna vraj bola neuveriteľne vitálna. „Do októbra minulého roka chodila po byte aj vonku úplne sama, dokonca bez paličky. No mala úraz a odvtedy už leží,“ hovorí jej najstaršia dcéra.

Prebrázdila Slovensko

Narodila sa v dedinke neďaleko Kysuckého Nového Mesta. Jej život výrazne ovplyvnilo povolanie manžela. Bol vojakom z povolania a odborníkom na mosty a tunely, takže rodina sa často sťahovala podľa toho, kde práve dostal prácu. Istý čas žili v Brne, potom v rôznych lokalitách Slovenska,

aby napokon – keď jej muž pre zdravotné problémy odišiel do civilu – zakotvili v Bratislave. Manžel zomrel v roku 1972 a Ilona sa už druhý raz nevydala.

Štyri deti, sedem vnúčat, šesť pravnúčat

Ako 16-ročná odišla pracovať do Nemecka, aby pomohla rodine splácať dom. Spomína na ťažkú robotu, ale aj na to, že vďaka mladému kolektívu ju znášala lepšie, a navyše sa naučila aj po nemecky. „Veľa si však už z toho nepamätá,“ krúti hlavou dcéra.

V mladosti sa Ilona starala o svoje štyri deti, a keď aj najmladšia dcéra začala chodiť do školy, nastúpila do mliekarny, kde sa vďaka šikovnosti rýchlo stala vedúcou. „Vedela výborne počítať!“

Ilona Zelenáková v marci oslávila úctyhodných sto rokov. | Foto: Tatiana Šeliga

dodáva dcéra. Posledné roky pred dôchodkom robila v niekdajšej pivárničke Smíchov na Heydukovej ulici, do penzie odišla ako 71-ročná. „Ale bola by ešte robila, keby ju niekde chceli,“ podotýka s úsmevom dcéra.

Hoci jej život vyplňala najmä práca, našla si čas aj na záľuby. Štrikovala vraj úžasné svetre „ale najmä miluje kvety. Na balkóne pestovala rajčiny. Nádherné, dvojmetrové!“

Ilona Zelenáková je hrdou mamou štyroch detí, babkou

siedmich vnúčat a prababkou šiestich pravnúčat. Na svete by vraj ešte celkom rada ostala, páči sa jej a keď sa jej spýtate na vek, so smiechom odvetí: „Cítim sa ako tridsaťročná.“ Jej alfou a omegou je rodina. A ktovie, možno práve dobrý vzťah s blízkymi je receptom na dlhý život.

Martina Štefániková
Lukáš Laczko

INZERCIA

PETRŽALKA
MÔJ HOOD,
TIEŽ
HOLÚBIŠ?

Tak prihlás svoj projekt do grantového programu Dobrý sused a získaj až 4 000 €.

SPOLU
DOKÁŽEME
VEĽA

nadácia
ekopolis

DRUHÁ
VÝZVA

spoludokazemevela.sk

ANI RÍM NEBOL POSTAVENÝ ZA DEŇ

Prestavba dlhšie nevyužívanej časti objektu Materskej školy Fedinova na novú centrálu Knižnice Petržalka vyvoláva vášne.

Rodičom škôlkarov aj obyvateľom lokality prekáža hluk, prach či pohyb stavebnej techniky, časť z nich má výhrady aj k plánovanej minikaviarni s terasou. Samospráva aj knižnica však prosia o trpezlivosť. Zdôvodňujú, že ide o dôležitý kultúrny projekt, aký sa v Petržalke nerealizoval od výstavby sídliska

Nová „Fedinka“ má byť výrazne viac než len klasická knižnica. Návštevníkom na dvoch podlažiach spojených pôsobivým schodiskom ponúkne vzdelávaciu miestnosť na semináre a prednášky, spoločenskú sálu s pódium, priestor na tvorivé workshopy, komunitné a literárne podujatia, detskú herňu a čítareň Stromovniček, ale aj klubovú miestnosť pre knižné kluby, biblioterapiu, storytelling či stretnutia so seniorami a začínajúcimi autormi. Okrem pobočky, ktorá roky sídli v priestoroch ZŠ Prokofievova, sa sem presťahuje aj administratíva a katalogizačné oddelenie.

Súčasťou knižnice bude tiež malá kaviareň, ku ktorej bude patriť príjemný vonkajší priestor. Kamenná terasa má od apríla do septembra slúžiť na relax či posedenie pri káve a koláčiku s novinami a časopismi. „Čiže niečo ako čítareň s možnosťou občerstvenia. Samozrejme, striktné bez alkoholu,“ zdôrazňuje vedúca útvaru knižnično-informačných služieb **Viera Némethová**.

Veľké stavebné zásahy

Problémom je, že budúca knižnica tesne susedí s Materskou školou Fedinova. Tá bola odovzdaná do užívania na jeseň 2022. (Mimočodom, tiež po komplexnej rekonštrukcii, ktorá sa, paradoxne, zaobišla bez väčších kolízií s obyvateľmi.) „Sme viac než susedia, to je ako v paneláku. Máme spoločné steny, napríklad medzi knižnicou a jedálňou škôlky sú dvere,“ opisuje riaditeľka Knižnice Petržalka **Libuša Jaďuďová**. Práve bezprostredná blízkosť spôsobila,

že najmä počas búracích prác sa spustila lavína sťažností. Podľa rodičov sú deti na zvýšený hluk citlivejšie, čo sa môže prejavovať nepokojom alebo napätím.

Rekonštrukcia začala 19. januára 2026, hrubá časť stavby bola hotová v druhej polovici marca. A to aj napriek tomu, že budova – ako každý dlho neobývaný priestor – bola v dezolátnom stave a bolo treba ju priam „vypitvať“. „Menili sa rozvody vody, elektriny, odpady, dispozícia sociálnych zariadení, aj stavebné riešenia kvôli bezbariérovosti a prísnyim požiar-ným normám,“ vypočítava Jaďuďová.

Škôlka aj rodičia boli o rekonštrukcii vopred informovaní. „Uvedomovali sme si, že sme v zdieľanej budove a snažili sme sa minimalizovať dosah stavby na prevádzku materskej školy. So zhotoviteľom je dohodnutý rámcový harmonogram, ktorý je súčasťou zmluvy a časové okná, počas ktorých sa ťažké práce nevykonávajú – teda od 11:30 do 14:00, kedy deti obedujú a odpočívajú,“ hovorí Némethová.

Schválená aj poslancami

Knižnica priznáva, že v úvode obnovy nastalo aj komunikačné pochybenie medzi zhotoviteľom, investorom a materskou školou. „Po sťažnostiach sme zvolali dve stretnutia, jedno aj za účasti rodičov. Identifikovali sme problém, ospravedlnili sme sa, prijali opatrenia a nastavila sa forma spolupráce,“ hovorí Jaďuďová.

Dočasný diskomfort spojený s prestavbou ich mrzí, všetkým požiadavkám však vyhovieť nevedia. Návrhy, aby stavbári pracovali po skončení otváracích hodín škôlky, cez víkendy, alebo aby sa práce realizovali v lete, počas prázdnin, vedenie muselo odmietnuť. „Žiaľ, nie je to možné. O piatej prichádzajú domov ľudia z práce a bnevali by sa na stavebný ruch – a rovnaké by to bolo cez víkend. A čo sa týka posunu na leto – projekt je naviazaný na úver mestskej časti, platné

Nová „Fedinka“ má byť viac než len klasická knižnica. Návštevníkom na dvoch podlažiach spojených pôsobivým schodiskom ponúkne štyri špecializované miestnosti. Vizualizácia: Mária Modrovičová - MARDIZ

zmluvy a povolenia. Zastavenie alebo odklad stavby by mohol celý proces skomplikovať,“ vysvetľuje Jaďuďová.

Ani sťažnosti, či by knižnica nemohla byť vybudovaná inde, neobstoja. Miesto sa vybralo po zrelej úvahe, prihliadalo sa na viaceré aspekty: ide o dobre dostupnú lokalitu s viacerými orientačnými bodmi a dôležitým faktorom bolo, že ide o majetok mestskej časti, teda sa ušetrí na prenájmoch. „Potreba vybudovať centrálu knižnice je definovaná v Pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja Petržalky na roky 2023 – 2029, ktorý schválili aj poslanci, čiže nejde o nejaký náhly nápad,“ hovorí Némethová. Dodajme, že petržalskí poslanci naprieč politickým spektrom odsúhlasili aj aktuálnu výstavbu novej knižnice.

Výsledok bude stáť za to

Ako sa vraví, ani Rím nebol postavený za deň. Dobrou správou pre všetky zúčastnené strany je, že stavba úspešne napreduje. Stavebné práce by mali byť ukončené už v polovici mája, následne sa začne sťahovanie. Knižnica by mohla fungovať už v lete, oficiálne ju otvorí v septembri.

Hoci dnes prestavba prináša napätie, knižnica i samospráva veria, že výsledok bude stáť za to. A projekt, ktorý je dnes možno pre niektorých susedov a škôlkarov zdrojom nepohodlia, bude už o pár mesiacov prínosom a pýchou pre celú Petržalku.

Martina Štefániková

FACEBOOKOVÁ KOMUNITA ZA DVE HODINY VYPÁTRALA DVOJÍČKY ZO STAREJ FOTOGRAFIE

Sociálne siete môžu byť otravné, ale občas sú aj užitočné. Že môžu mať aj pozitívnu silu, potvrdzuje pôvabná príhoda, ktorej vyvrcholenie bolo hlavným bodom vernisáže výstavy fotografií **Pavla Mikuláška** v galérii **Dočasný kultúrny priestor** (dkp) na Rovniankovej 5, len pár krokov od zastávky električky Zrkadlový háj.

Unikátnu výstavu dokumentujúcu začiatky petržalského sídliska už síce v galérii nenájdete, od 10. apríla ju vystrieda **Funky Dust**, expozícia **Juraja Floreka**, ktorý sa venuje maľbe súčasného mestského prostredia, no milá epizódka ešte dlho rezonovala na sieťach i v rozhovoroch účastníkov vernisáže.

V jej centre stojí titulná fotografia z plagátu k výstave. Je na nej mladá mamička s ročnými dvojčikami v kočíku – „bugyne“ zakliesnená medzi snehovými závejmi pred petržalským panelákom.

Jediná fotka v kočíku

Aj keď to pôvodne nebolo v pláne, ich totožnosť sa podarilo vypátrať. Pomohla náhoda a – facebooková stránka Prešpurčina ešte nezgegla. Jej zakladateľ **Ivor Švihran** prišiel na vernisáž omylom o deň skôr a kurátorovi **Martinovi Kleiblovi** navrhol, že dievčatá nájde a pozve na vernisáž. Podarilo sa to vraj do dvoch hodín. (Áno, tomu Martinovi Kleiblovi, ktorý obnovuje monumentálne maľby na petržalských panelákoch a ktorý v novembri 2023 galériu dkp založil.)

„Celý deň mi pípali správy, ale pre pracovné povinnosti som sa nemohla pozrieť, čo sa deje. Vôbec som to nechápala – hovorila som si: veď nemám narodeniny!“ smeje sa pani Šestáková, mamička dvojčiek z fotografie, ktorá vznikla pred takmer štyridsiatimi rokmi. „Ozývali sa nám aj ľudia, s ktorými sme sa roky nevideli – prepáč, ale nie ste tie deti z fotografie ty so sestrou?“ opisujú dcéry Zuzana a Anita, dnes už dospelé ženy s vlastnými rodinami, ktoré, mimochodom, krátko pred výstavou oslávili štyridsiatku.

Od mamy dostali album s fotografiami a bol to vraj vzácny darček, lebo o väčšinu záberov z detstva prišli po rozvoze rodičov. Snímka od Pavla Mikuláška bola nečakanou čerešničkou na torte. „Je to totiž naša jediná fotka v kočíku“, prezrádzajú. „Islo vlastne o unikát. Bol to kočík, ktorý mama získala od mäsiara, ktorý si ho dal vyrobiť pre svoje deti. Boli to vlastne dve buginy

V Petržalke bývali Anita a Zuzana, na snímke s mamou, do deviatich rokov, no aj potom na sídlisko často chodievali za starými rodičmi. | Archív: Anita Kollárová Šestáková

prizvárané k sebe. Také niečo by ste v obchode za socializmu nezobnali.“

Druhý domov

V Petržalke bývali Anita a Zuzana do deviatich rokov, no aj potom na sídlisko často chodievali za starými rodičmi, ktorí žili najprv na Ševčenkovej a neskôr sa presťahovali na Pifflovu. „Petržalka bola pre nás druhý domov. Babka pracovala v škôlke, pamätám si, že sme za ňou chodievali, lebo sa nám tam páčilo. Samozrejme, vždy pešo, veď jazdilo iba pár autobusov!“, hovoria.

„Nemali sme ibriská, mali sme prašiak za domom a ten bol pre nás, čím sme chceli – loďou,

kozmickej raketou...“, nostalgicky spomínajú na niekdajšie sídliskové hry. „Alebo nabáňáčky, schovávačky, v tých jednotlivých domoch, vo vchodoch, ktoré poskytovali pre deti super zábavu“, približujú a vravia, že ich potešilo aj Cik Cak Centrum. „Chodili sme tam na výtvarnú. Neuveriteľné, že stále funguje!“

Kým Anita ostala verná Bratislave, dnes žije na Medzijarkoch (pri Vrakuni), jej sestru Zuzku to ťahalo bližšie k prírode a presťahovala sa do Pezinka. Ich mama žije v Maďarsku.

Martina Štefániková

PRIESKUM AKO: PETRŽALČANIA OCENJUJÚ ZELEŇ, ZLEPŠIŤ CHCÚ PARKOVANIE, CESTY A CHODNÍKY

Najspokojnejší sú so sprevádzkovaním električky na Janíkov dvor, skritizovali však nedorobky, meškanie stavebných prác a predraženie výstavby trate.

S cieľom zistiť názory Petržalčanov na prácu dvojúrovňovej samosprávy (Magistrát Hlavného mesta SR Bratislavy a Mestská časť Bratislava-Petržalka), zrealizovala v roku 2025 Petržalka sériu prieskumov zameraných na dopravu, verejnú infraštruktúru, bezpečnosť, hospodárenie a šport.

Výsledky prieskumov samosprávu nasmerovali k viacerým rozhodnutiam a výlepšeniam

– napríklad aktuálne pracuje na novej oficiálnej webovej stránke, ktorú si podľa prieskumu z apríla 2025 želalo 34 % opýtaných.

Zmenili sa za rok názory obyvateľov sídliska? Čo oceňujú a čo ich hnevá? To sa petržalská samospráva pokúsila zistiť opäť. Prvý zo série prieskumov realizovala Agentúra AKO od 24. februára do 8. marca 2026 na reprezentatívnej vzorke 1 000 dospelých obyvateľov

s trvalým pobytom v Petržalke. Bol zameraný na spokojnosť a nespokojnosť s riešením problémov a hodnotenie dopravy v Petržalke.

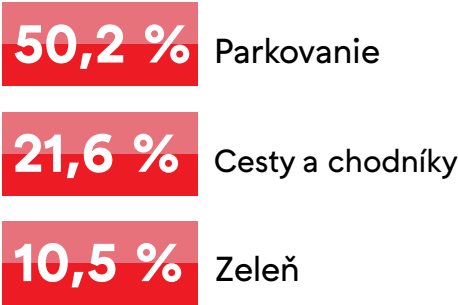
Najväčšia nespokojnosť opäť s parkovaním

Aj tento rok v rebríčku nespokojnosti viedlo parkovanie, ktoré ako problém vníma takmer každý druhý Petržalčan

(50,2 %). Takmer každý piaty je nespokojný so stavom ciest a chodníkov (21,6 %), stav zelene trápí 10,5 % opýtaných.

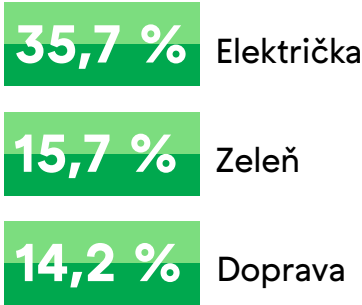
Zlepšenie by obyvatelia uvítali aj v čistote sídliska, sporných terasách, doprave a MHD či v meškajúcej a predraženej realizácii električkovej trate v gescii hlavného mesta – vadí im napríklad nedostavaný most na Kutlíkovej ulici.

ČO TRÁPI PETRŽALKU?

4,3 % nespokojní so všetkým

S ČÍM STE SPOKOJNÍ?

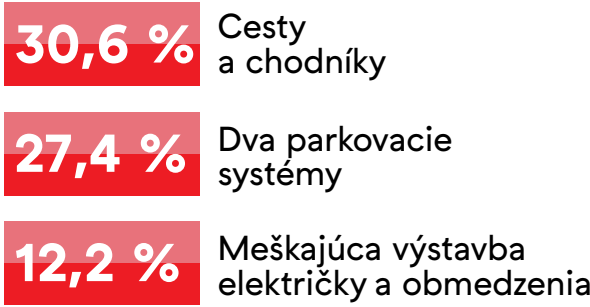

7,9 % spokojní so všetkým

KAM INVESTOVAŤ?

NAJVÄČŠÍ PROBLÉM V DOPRAVE

Napriek tomu je najviac opýtaných spokojných práve s dlho očakávaným spustením električky (35,7 %), so zeleňou a okolitou prírodou (15,7 %), dopravou (14,2 %) či opravou ciest a chodníkov (13,8 %).

Petržalčania kladne hodnotia aj klziská a športoviská (12 %), čistotu (11,6 %), údržbu zelene a mobiliáru, kosenie a odstraňovanie lístia (8 %). Zhruba 7 % chváli úpravu okolia Draždiaka či transparentné verejné obstarávanie.

Najviac peňazí by sa podľa respondentov malo v Petržalke investovať do opráv a kvality miestnych ciest a parkovacích kapacít (39,1 %), chodníkov, verejných priestranstiev a zelene (30,3 %), športovísk a detských ihrísk (24,9 %) či do bezpečnosti obyvateľov a vymáhania platných pravidiel (15,5 %). Necelých 15 percent by dalo finančnú injekciu do základných a materských škôl, do kultúrnych zariadení a podujatí (12,5 %), či do nájomného bývania (11 %).

Súboj parkovacích politik skončil remízou

Samostatná kapitola bola venovaná doprave. Najviac obyvateľov sa kriticky pozerá na rozbité cesty a chodníky (30,6 %) a existenciu dvoch parkovacích systémov – magistrátneho a petržalského (27,4 %). Tretie skončilo meškajúce dokončenie električky a s tým spojené obmedzenia (12,2 %).

Na otázku či by obyvatelia uvítali ako trvalé riešenie Petržalský parkovací systém alebo mestský PAAS, odpovedali takmer totožne – takmer 24 % by uprednostnilo PPS aj PAAS. Len o niečo menej respondentov (20,2 %) by uvítalo iný parkovací systém s novými pravidlami.

Električka zožala chválu aj kritiku

Obyvatelia sú spokojní, že električka je v prevádzke, no kritizujú výrazné meškanie prác a značné predraženie projektu.

Priebeh výstavby predĺženej električkovej trate na koniec

ELEKTRIČKA

Priebeh výstavby

Nárast ceny

■ spokojní ■ nespokojní

Petržalky hodnotí pozitívne až 59,7 % opýtaných, pričom 62,3 % považuje dočasné dopravné obmedzenia a znížený komfort života v súvislosti s výstavbou trate za primerané.

Výstavba električkovej trate sa oproti pôvodnému plánu oneskorila o viac ako dva roky a suma za realizáciu narástla z pôvodných cca 74 miliónov eur bez DPH na vyše 100 miliónov

eur bez DPH – a ešte porastie. Až 62,7 % opýtaných uviedlo, že takýto enormný nárast ceny je neprijateľný.

Kompletné výsledky najnovšieho prieskumu vrátane obsiahlej prezentácie prieskumnej agentúry a raw dát sú dostupné na petrzalka.sk/prieskumy.

Mária Halašková

INZERCIA

JARNÉ DOSTIHY SÚ TU!

11.4.

26.4.

9.5.

www.zavodisko.sk

GENERAČNÝ POSUN V POHYBE: OD SPONTÁNNYCH HIER NA ULICI K ORGANIZOVANÉMU ŠPORTU

Dnešní rodičia stoja pred úplne inou výzvou, než akej čelili ich otcovia a mamy. Zatiaľ čo pred tridsiatimi rokmi bolo najväčším trestom pre dieťa to, že muselo prerušiť hry s kamarátmi a z ulice sa vrátiť domov na večeru alebo pre školské povinnosti, dnešná generácia detí často uprednostňuje pred hrami vonku hry počítačové a pred obrazovkami trávia aj celé hodiny. Rodičia preto pre svoje ratolesti hľadajú spôsoby, ako vybalansovať digitálny svet s tým fyzickým.

Dnešní tridsiatnici a štyridsiatnici vyrastali v dobe sídliskového športu. Jediným organizátorom hry boli deti samotné – futbal sa hral všade, kde sa dali postaviť bránky zo školských tašiek, hokejbalové zápasy prebiehali na betóne medzi zaparkovanými autami. Pohyb bol prirodzený, neformálny a trval od rána do večera. Deti si samy tvorili pravidlá a konflikty riešili priamo na ihrisku – takže okrem kondície rozvíjali aj sociálnu inteligenciu.

Dnes je situácia iná. Prevažná väčšina pohybových aktivít detí je organizovaná. Rodičia hľadajú pre deti jasnú štruktúru, bezpečie a odborné vedenie. Deti už bežne nelietajú po vonku samy, ale presúvajú sa medzi tréningami a krúžkami. Tomuto trendu sa museli prispôbiť aj mestské časti, pričom Petržalka patrí k ukázkovým príkladom tejto transformácie. Premena petržalských športovísk je viditeľná na každom kroku.

Petržalka minulosti bola betónovou džungľou, športoviská tvorili najmä oplotené asfaltové plochy, ktoré časom zvetrali, koše na basketbal stratili sieťky a futbalové bránky boli často len čiarly zemi. Dnes sa tento obraz radikálne mení na sieť moderných, farebných a multifunkčných zón. Staré a nebezpečné „betónky“ nahrádzajú – v súlade s normami – plochy s modernými povrchmi z EPDM gumy,

Kľúčovú úlohu v budovaní vzťahu k pohybu dnes zohrávajú základné školy. Rodičia oceňujú, ak kvalitný športový program prebieha priamo v ich areáli. | Foto: Veolia

ktoré tlmia nárazy a chránia kĺby detí pri behu a skákaní.

Moderné športové areály v Petržalke

Konkrétnym príkladom takejto premeny je **športový areál pri ZŠ Gessayova** s profesionálnou bežeckou dráhou a certifikovaným povrchom. Podobne multifunkčný **športový areál pri ZŠ Tupolevova** prešiel kompletnou revitalizáciou, pričom starý asfalt nahradila špeciálna guma a pribudli tu prvky pre parkour či outdoorové fitness.

Revitalizáciou prešiel aj školský dvor pri **ZŠ Budatínska**, ktorý sa stal kľúčovým bodom pre školské aj mimoškolské aktivity. Rodičia v týchto lokalitách oceňujú najmä bezpečnosť, ktorá minimalizuje riziko úrazov a dostup-

nosť, keďže kvalitné ihrisko majú deti (aj dospelí) v pešej vzdialenosti od domu.

Ďalším dôležitým bodom je **športová zóna Vyšehradská**, ktorá v uzavretom vnútrobloku kombinuje ihriská s hracími zostavami, či **bežecký a in-line okruh na Dudovej** v blízkosti Chorvátskeho ramena, ktorý ponúka hladký povrch bezpečne oddelený od hlavných ciest.

Pod vedením úspešných športovcov

Kľúčovú úlohu v budovaní vzťahu k pohybu dnes zohrávajú základné školy. Keďže voľného času je málo, rodičia oceňujú, ak kvalitný športový program prebieha priamo v areáli školy.

Už desať rokov patrí medzi najobľúbenejšie aktivity na petržalských školách

O2 Športová akadémia Mateja Tótha.

V školskom roku 2025/26 pôsobí akadémia celkovo na dvanástich školách v Bratislave, pričom v rámci Petržalky sú aktuálne zapojené dve inštitúcie.

Prvou je verejná **Základná škola Čerňavského 8**, ktorá je do projektu zapojená už od školského roku 2022/23. Vďaka dlhšiemu pôsobeniu majú žiaci na prvom stupni stabilný prístup k metodike, ktorá sa sústreďí na správne držanie tela a rozvoj koordináčnych schopností. Druhou je **Spojená škola Svätej Rodiny na Gercenovej 10**, ktorá sa do projektu zapojila v školskom roku 2025/26. Na tejto cirkevnej škole je program zameraný primárne na mladších žiakov s cieľom doplniť ich vzdelávanie o prvky disciplíny a radosti z pohybu pod vedením certifikovaných trénerov.

Tri piliere pohybovej aktivity

Úspech O2 Športovej akadémie Mateja Tótha v Bratislave by nebol možný bez silných partnerov. Spoločnosť **Veolia Energia Slovensko** sa rozhodla do škôl prinášať nielen teplo a svetlo, ale doslova aj životnú energiu cez pohyb. Aj vďaka jej podpore môžu stovky detí v Petržalke športovať pravidelne a pod vedením odborníkov.

Akadémia Mateja Tótha pritom nie je len obyčajným športovým krúžkom. Ide o prepracovaný systém, ktorý stojí na troch základných pilieroch. Prvým je športový tréning zameraný na rozvoj všeobecných pohybových schop-

Už desať rokov patrí medzi najobľúbenejšie aktivity na petržalských školách O2 Športová akadémia Mateja Tótha.
Foto: Veolia

ností a základných lokomócií. Druhým pilierom je vývojová kineziológia, prostredníctvom ktorej sa v tréningu uplatňujú cvičenia, pomáhajúce deťom robiť pohyby správne. Tretím, nemenej dôležitým pilierom, je psychologická príprava, ktorá buduje sebavedomie, koncentráciu, aby boli deti šťastné a motivované.

Práve takéto spojenie samosprávy, športových akadémii zašitých úspešnými športovcami – akým je napríklad rýchlochodec Matej Tóth a súkromného sektora, reprezentova-

ného spoločnosťou Veolia, je odpoveďou na otázku, ako vrátiť deti k pohybu v dobe, keď už nie je ich hlavným ihriskom ulica. Rodičia dnes nehľadajú len krúžok, hľadajú kvalitu a partnerov, ktorým môžu dôverovať v otázke zdravia a správneho vývoja svojich detí.

Mária Polakovičová
O2 Športová akadémia M. Tótha

Vďaka bezplatným plaveckým kurzom na školách sa môže naučiť plávať každá dieťa.
Foto: Ivana Vrabľová

PLAVECKÝ KURZ ZDARMA AJ VĎAKA SPOLOČNOSTI VEOLIA ENERGIA SLOVENSKO, A.S.

V roku 2025 sa začala spolupráca medzi neziskovou organizáciou **OZ SportInstitute** a spoločnosťou Veolia Energia Slovensko, a.s., vďaka ktorej mali žiaci prvého stupňa základných škôl v Petržalke možnosť absolvovať bezplatný plavecký výcvik. Z detí sa stali nielen zdatní športovci, ale aj ľudia pripravení pohoťovo reagovať na nebezpečné situácie vo vode.

OZ SportInstitute sa pritom nezameriava iba na rozvoj športových zručností. Lektori počas celého výcviku kladli dôraz aj na tímovú spoluprácu a kolektívneho ducha. Žiaci sa učili zdokonaľovať svoje plavecké schopnosti, správne reagovať pri plávaní aj

mimo bazény a v neposlednom rade sa učili fungovať ako súdržný kolektív.

Vývrcholením celého kurzu bolo slávnostné odovzdávanie Mokrych diplomov. Pred ceremoniálom si mladí plavci ešte naposledy zmerali sily v pretekoch, po ktorých si prevzali svoje osvedčenia spolu s malým darčekom. Šnúrkou na krk s logom Veolie im osobne odovzdal olympijský medailista **Matej Beňuš**, čo bol pre deti nepochybne nezabudnuteľný zážitok.

Katarína Fúrová
Veolia Energia Slovensko, a. s.

PREČO VRANY ÚTOČIA NA ĽUDÍ? ZVYČAJNE LEN CHRÁNIA MLÁĎATÁ

Jarné obdobie so sebou na sídlisku tradične prináša neslávne známy fenomén vrán útočiacich na ľudí. O tomto úkaze už Naša Petržalka písala v roku 2024, no početné podnety obyvateľov ukazujú, že nie je na škodu sa k tejto téme vrátiť.

Prvé útoky vrán zvyčajne nastávajú až v momente, kedy mláďatá po troch týždňoch svojho života začínajú zoskakovať z hniezd na zem. To sa deje zvyčajne od konca apríla do druhej polovice júna.

Základný dôvod agresívneho správania vrán v jarnom období, niekedy sprevádzanom aj náletmi dospelých jedincov, či dokonca fyzickými stretmi, je obrana mláďat a hniezdného teritória rodičovského páru. Mnohí ľudia, ktorí zažili túto nepríjemnú skúsenosť však môžu namietat, že mláďatám vrán nič nerobili, nechytali ich, dokonca ani netušili, že sú v ich blízkosti. Žiaľ, vrana nerozlišuje medzi domnelými a skutočnými hrozbami, najmä ak v minulosti mala s ľuďmi či ich psami zlé skúsenosti. Tieto zlé spomienky sa neskôr vďaka vynikajúcej pamäti môžu pretaviť do ešte agresívnejšej obrany mláďat.

„Vyskakujúce“ mláďatá

Najviac prípadov „vyskočených“ mláďat zaznamenávame počas mája. Kým sú mladé ešte malé a zdržiavajú sa v hniezde v korunách stromov, dospelé jedince, ich rodičia, zvyčajne neprejavujú agresívne sklony voči ľuďom, hoci aj tu existujú výnimky.

Treba zdôrazniť, že všetky mláďatá vrán ešte predtým, ako sa naučia lietať, vyskakujú z hniezd na zem, je to teda úplne prirodzená súčasť ich vývinu a takmer nikdy nie je potrebné ich „zachraňovať“.

Mláďa sa zvyčajne naučí lietať po 7 až 10 dňoch od zoskočenia, a práve toto obdobie je preň najkritickejšie – keďže už viac nie je v hniezde, ktoré mu poskytovalo

ochranu pred predátormi. Rodičovský pár je preto v tomto čase mimoriadne citlivý na akékoľvek náznaky nebezpečia. Žiaľ, pri veľkom množstve hniezdiacich vrán v Petržalke nie je možné, aby mláďatá skôr či neskôr neprišli do kontaktu s ľuďmi, prípadne ich psami, a práve vtedy môžu nastať vyššie zmienené útoky.

Pomôcť či nepomôcť mláďatám nájdeným na zemi?

Asi najdôležitejšou zásadou, ktorá môže pomôcť znížiť počet útokov či mieru agresivity obraného správania vránich rodičov je: Vyskočené mláďatá vo väčšine prípadov nie je vôbec potrebné riešiť, z miesta nálezu ich nikdy neberte.

Môže sa však stať, že mláďa vyskočí predčasne, napríklad vplyvom silného vetra, prípadne sa u neho začnú prejavovať známky vývinových porúch, ochorenia či zranenia. Mnohí ľudia sú všímaví a chcú úprimne pomôcť, no bez hlbšej znalosti tejto problematiky môžu narobiť viac škody než úžitku. Ako teda rozlíšiť, či mláďa našu pomoc potrebuje alebo nie?

Nie je potrebné zasahovať, ak:

- mláďa stojí na nohách, poskakuje, je pohyblivé a čulé,
- mláďa na sebe už nemá páperie, prípadne je prítomné len v malej miere – vyzerá viac-menej ako menšia verzia rodiča,
- každé mláďa je krotké a človeka si pustí pomerne blízko, no vo vašej tesnej blízkosti uskakuje

Základný dôvod agresívneho správania vrán v jarnom období je obrana mláďat a hniezdného teritória rodičovského páru. | Foto: Envato

- preč, viditeľne znervóznie a pri chytení začne nahlas krákať,
- v blízkosti mláďat a na strome sa nachádza jeden alebo obaja rodičia, ktorí viditeľne znervóznejú, ak sa k mláďat u priblížime,
- síce nevidíme žiadneho z rodičov, no po volaní mláďat a rýchlo priletia na pomoc.

Odborníkov je potrebné kontaktovať, ak:

- mláďa sedí alebo leží, nedokáže sa pohybovať a na mieste zostáva, aj keď prideme do tesnej blízkosti,
- na celom tele je viditeľné páperie, perie vidno iba na krídlach,
- pri priblížení sa človeka do tesnej blízkosti otvára zobák a pýta si jesť,
- mláďa kráča, no jedno krídlo má viditeľne zvesené či poklesnuté oproti druhému,

- mláďa sa nepohybuje, na tele má viditeľné zranenie,
- mláďa je opustené, aj po chytení mláďat a neprilietajú žiadne dospelé vrany,
- okolo mláďat a lieta väčšie množstvo múch, mláďa je apatické a nereaguje na naše priblíženie sa,
- mláďa sa nachádza na nebezpečnom mieste, kde mu hrozí kolízia s cestnou premávkou – po konzultácii s odborníkom je možné mláďa presunúť na vhodnejšie miesto v blízkosti nálezu.

Najhorším možným scenárom je situácia, keď človek zoberie zdravé mláďa pred očami rodičov a rozhodne sa ho odchovať u seba doma. Po čase, keď mláďa dospeje, ho zvyčajne vypustí s dobrým pocitom, že spravil dobrý skutok. Takéto mláďa má však už celoži-

voťne narušené väzby so svojim vlastným druhom, stráca plachosť a začne vyhľadávať prítomnosť človeka. Zvyčajne býva extrémne dotieravé až agresívne a väčšinou ho ľudia napokon usmrťia. A má to vplyv aj na rodičovský pár vrán, ktorý o mláďa takto prišiel: počas ďalšieho hniezdenia bude ostražitejší a agresívnejší.

Čo robiť pri útoku vrán

Väčšina vraních rodičov pri bránení mláďat len hlasito kráka alebo robí tzv. „nálety“ – predstierané útoky. Niektoré jedince však tieto útoky myslia vážne a môžu ľudí poškriabať na temene hlavy či na chrbte – a a celkovo spôsobiť dosť nepríjemný zážitok.

Najlepšia reakcia je čo najrýchlejšie opustiť miesto útoku. Vraný totiž po chvíľi prestanú útočiť, akonáhle sa od mláďat vzdialite aspoň niekoľko desiatok metrov.

Útok vrán rozhodne nikdy neopätujte, to môže situáciu ešte vyhrotiť. Ak vás vrany napadli na mieste, kadiaľ prechádzate pravidelne, používajte aspoň dva týždne

inú trasu – obchádzka do vzdialenosti viac ako 50 metrov obvykle postačuje. A podobne by sa mali zachovať aj ľudia, ktorí na takejto trase večia svojich psov. Vraný sú v tomto období mimoriadne citlivé

Ak potrebujete akúkoľvek konzultáciu, môžete zavolať na **pohotovostnú linku Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR)**, ktorá je k dispozícii **denne od 8:00 do 22:00 na tel. č. +421 903 298 333**. V odôvodnených prípadoch vedú priamo v teréne posúdiť, či mláďaťu treba pomôcť. Odborníci zo ŠOP SR tiež ocenia zapojenie verejnosti do zaznamenávania prípadov agresívnych vrán, ideálne nahlásením lokalizácie problémového páru na mail **jan.kalavsky@sopsr.sk** a **katarina.tejova@sopsr.sk**, prípadne na referát životného prostredia mestskej časti Bratislava-Petržalka, tel. č. +421 947 487 227.

a často začnú útočiť na človeka iba preto, že vidia v jeho blízkosti psa.

Ako sa naučiť žiť s vranami na sídlisku

Vraný si mláďatá vždy pomerne agresívne bránili a aj v minulosti dochádzalo k útokom na človeka,

no ich počet bol výrazne nižší a takéto prípady boli veľmi zriedkavé. S vyšším počtom hniezdiacich vrán však nutne treba rátať, že sa prípady agresívneho správania niektorých jedincov budú každý rok

prípadne výnimočne pristúpiť k trvalému odobratiu mláďat. Takto sa postupovalo napríklad v areáli detského ihriska pri MŠ Nobelovo námestie.

Je však potrebné, aby aj ľudia v období výchovy vraních mláďat dodržiavali niekoľko základných zásad, ktoré pomôžu trend útočiacich vrán zmierniť. Vranie mláďatá nechytajte, neberte do rúk, a ak máte podozrenie, že má mláďa problém, najprv ho pozorujte z diaľky a potom sa poraďte s odborníkom. Ak nájdete miesta, kde sa vyskytujú vranie mláďatá, prípadne agresívny rodičovský pár, dočasne ich obchádzajte – zvyčajne postačia dva týždne. A napokon – v žiadnom prípade vrany neprikrmujte, a to ani počas zimy. Vraný tak strácajú plachosť, začínú byť navyknuté na pravidelné kŕmenie a môžu si na človeka „dovoľovať“ omnoho viac, ako býva bežné.

Ján Kaľavský
Štátna ochrana prírody SR

INZERCIA

ŠOKUJÚCE CENY!

Kvalitná manikúra a pedikúra u nás

Rezervácia termínu: **0940 756 455**

Študentská manikúra: **LEN 15 €**

Manikúra pre každého: **LEN 20 €**

Klasická pedikúra: **LEN 17 €**

Pedikúra s lakom: **LEN 20 €**

Ovsištské námestie 1, otváracie hodiny: Po-Ne 9:00 – 20:00

PRÍDTE SA NECHAŤ ROZMAZNÁVAŤ!

HARMONOGRAM ČISTENIA PARKOVÍSK 2026

A. Gwerkovej	
1-9	22. 7.
20-28/33	23. 7.
2-14	27. 7.
27	28. 7.

Bohrova	
3-11	2. 4. 7. 4.
3-9	23. 3.

Bosákova	
6	16. 7.

Bulíkova	
1-15/25	16. 7.
23	28. 7.

Černyševského	
1	17. 4.
10	20. 4.
15-19	20. 4.
1-7	22. 4.
21-23	16. 4.
29-33	21. 4.
35-39	14. 4.
5-7	24. 4.
9-13	22. 4.

Furdekova	
13-15	29. 7.
1-5	5. 8.
17-19	16. 7.
21-25	15. 7.
2-4	22. 7.
6-14	10. 7. 15. 7.

Jasovská	
1	7. 7.
12	26. 6.
13-21	1. 7. 6. 7.
23-31	2. 7.
37-39	9. 7.
39-43	8. 7.
41-43	3. 7.
45-47	6. 7.
45-51	2. 7.
49-51	7. 7.
6-12	3. 7.
7-11	3. 7.

Ambroseho	
10-12	31. 7.
1-7	7. 8.
9-13	10. 8.

Beňadická	
12-16	2. 7.
1-3	11. 6. 25. 6.
28-34	25. 6.
5-15	12. 6. 29. 6.
5-19	26. 6.
8-12	1. 7.

Bradáčova	
1	11. 8.
5-6	13. 8.

Dudova	
4	3. 8. 12. 8.

Farského	
10-16	17. 4.
18-22	24. 4.
4-8	20. 4.

Gessayova	
10	14. 8.
11-25	31. 7.
14-20	4. 8. 13. 8.
35-47	5. 8.

Haanova	
10-14A	10. 7.
11-21/3	20. 7.
1-3	14. 7.
14A	17. 7.
28	15. 7.
29-41	13. 7.
37	29. 7.
40-48	23. 7.

Jungmannova	
2	17. 4.
4	16. 4.
10-16	21. 4.
6-8	14. 4.

Kapicova	
1-15	31. 3. 1. 4.

Andrusovova	
1	8. 5.
7	18. 5. 19. 5.
2-10/9-11	12. 5. 13. 5.

Blagoevova	
2	21. 7.
2-12	17. 7. 20. 7.
9/26-28	29. 7.

Bzovicka	
10-14	30. 6.
10-24	6. 7.
18-24	8. 7.
24-30	7. 7.
26-36	9. 7.

Dubnická	
2-6	13. 4.

Fedinova	
10-18	14. 5.
1-5	19. 5.
18-24	5. 5. 5. 5.
2-8	8. 5. 21. 5.
9/18-24	18. 5.

Holíčska	
12	1. 6.
1-15	22. 5. 26. 5.
16	25. 5.
19-21	1. 6.
20	28. 5.
23-25	29. 5.
32	2. 6.
32-42	27. 5.
50	22. 5.

Iljušinova	
12-14/26	15. 5. 18. 5.
4-6	30. 4. 22. 5.
6-14	19. 5.

Jiráskova	
3	22. 5.
2-10	23. 4. 27. 4. 29. 4.

Kolmá	
10	15. 5.

Belinského	
2	11. 5.
3	27. 4. 12. 5. 18. 5.
10-16	29. 4.
11-19	7. 5.
16-18	6. 5.
18-20	7. 5.
21-25	14. 5.
22-24	13. 5.
2-8	8. 5.
3-11	8. 5.
8-10	30. 4.

Budatínska	
3	9. 6. 10. 6.
27-33	3. 6.
47-51	5. 6. 8. 6.
63-69	4. 6.
75-81	5. 6.

Gercenova	
3	1. 4.
7	10. 4.
13	27. 3. 30. 3.
15-35	31. 3.
1-7	7. 4.
21-29	23. 3.
35	2. 4.
4-8A	1. 4.

Hálova	
18	15. 5.
7-17	28. 4. 13. 5.
8-14	12. 5. 18. 5.

Hrobákova	
13-15	11. 8.
34-40	12. 8.
7-9	10. 8.
8-12	31. 7. 13. 8.

Humenské námestie	
4	8. 7.
5-8	7. 7.

Jankolova	
9	3. 8.
1-7	3. 8.

HARMONOGRAM ČISTENIA PARKOVÍSK 2026

Krásnohorská	
12	9. 7.
18-20	2. 7.
5-15	8. 7.

Lietavská	
1	30. 6.
14-16	8. 6.
3-7	26. 6.
9-15	12. 6. 29. 6.

Markova	
3-11	7. 5.
3-5	21. 5.
3-9	4. 5.

Mlynarovičova	
1	13. 7.
15-19	24. 7.
16-24	17. 7.
2-4	20. 7.
26-28	13. 7.
6-24	10. 7.
7-15	14. 7.

Pečnianska	
1	25. 3. 10. 4.
1-11	30. 3.
13-15	7. 4.
19-25	23. 3.
21-25	26. 3.
27-33	24. 3. 2. 4.
33	30. 3.

Prokofievova	
4	7. 5.
5	20. 5.
16	8. 5.
6-14	15. 5.

Romanova	
1-5	11. 8.
22-26	6. 8.
34-38	30. 7.
37	7. 8.
44-46	12. 8.
6-12	5. 8.
9-19	10. 8. 14. 8.

Krupinská	
2	8. 5.

Lužná	
1-9	8. 4. 9. 4.
2-12	10. 4. 13. 4.

Macharova	
1	21. 4.
1-3	24. 4.
3-7	10. 4. 24. 4.

Mamateyova	
1/15	28. 7.
16-24	21. 7.
26-30	24. 7.
5-7	21. 7.
9-17	22. 7.

Nobelovo námestie	
10	31. 3.
7-10	23. 3.

Ovsištské námestie	
1	3. 8.

Pankúchova	
1-3	20. 7.
5-7	13. 7.

Piřflova	
2-8	15. 4.

Planckova	
1-4	27. 3.

Röntgenova	
1	27. 3.
8	26. 3.
12-14	27. 3.
20	24. 3. 25. 3.
2-4	2. 4.

Rusovská cesta	
11-15	25. 3.

Lachova	
11-13	21. 7.
18-26	13. 7. 14. 7. 23. 7.
2-18	4. 8.
28-32	24. 7.
35-39	16. 7.

ľubovnianska	
1-3	3. 7.
2-18	3. 7. 9. 7.

Mánesovo námestie	
1-3	23. 4.
6-8	14. 4.

Námestie Hraničiarov	
1-11	15. 7.
17-29	14. 7.
1B	10. 7. 4. 8.
2-6B	30. 7.
29	22. 7.
8A-20	5. 8.

Ondreja Štefanka	
7	26. 5.
2-6	11. 5.

Panónska cesta	
7	27. 5.

Pajštúnska	
1	25. 5.
3-9	27. 4.

Rovniankova	
12-16	11. 8.
14-16	10. 8. 14. 8.
18-24	7. 8.
2-6	6. 8.
5-9	31. 7.

Smolenická	
2	25. 5.
1-5	28. 5. 29. 5.
16-18	2. 6.
2-14	20. 5.

Lenardova	
8	23. 3.
14	8. 4. 9. 4.
16	26. 3.
18	31. 3.
2-8	24. 3.

M. C. Sklodowskej	
2-4	27. 7. 28. 7.

Medveďovej	
1-13	27. 7.
16-28	3. 8.
17-19	29. 7.
1A	24. 7.
21	28. 7.
21/30-32	23. 7.
34	24. 7.
6-14	29. 7.

Osuského	
12-16	30. 7.
1-3	13. 8.
30-40	6. 8.
3B	14. 8.
42-44	30. 7.
44-46	6. 8.
46	12. 8.
5-7	4. 8.

Poloreckého	
2	27. 7.
5-9	17. 7.

Strečnianska	
10-12	12. 6.
1-11	5. 6.
1-3	1. 6.
15	11. 6.
2-4	3. 6.
24-26	3. 6.

Starhradská	
1	26. 5.
14-16	28. 5.
18	29. 5.
2-10	25. 5. 27. 5.
2-6	4. 6.

HARMONOGRAM ČISTENIA PARKOVÍSK 2026

Šášovská	
12-14	11. 6.
2-12	1. 7.

Ševčenkova	
1	5. 5.
13-19	11. 5.
16-20	30. 4. 5. 5.
1-7	27. 4. 28. 4.
2-12	29. 4. 4. 5. 6. 5.
23	20. 5.
25-29/35	28. 4.
26-28	12. 5.

Šintavská	
2-8	9. 6.

Šustekova	
2	8. 4.
17-23	22. 7.
25-31	8. 4. 9. 4.
2-6	13. 4.
8-20/49-51	9. 4.

Švabinského	
13-21	6. 5.
1-5	18. 5. 19. 5.
16-22	4. 5. 20. 5.
2-14	30. 4. 5. 5.
22	21. 5.
6-16	14. 5.

Vavilovova	
16	22. 4.
1-7	15. 4.
2-16	16. 4.
26	23. 4.

Vlastenecké námestie	
7-8	15. 4.

Znievska	
13-19	10. 6.
17-21	10. 6.
2-10	9. 6.
26-30	2. 6.
34-38	8. 6. 9. 6.
40-44	10. 6.
5-9	8. 6.

Zadunajská cesta	
2	1. 4.
1-5	1. 4.
27	24. 4.
4-6	31. 3.
7-9	24. 3.

Tupolevova	
2	19. 5.
7	28. 4.
16-24	12. 5.
1-7	11. 5.
19	22. 5.
2-4	13. 5.
4-19	14. 5.
6A-14	13. 5.
7B	21. 5.

Vranovská	
61-67	13. 4.

Záporožská	
2	25. 3.
8	30. 3.
1-3	7. 4.
4-6	27. 3.
7-9	26. 3.

Žehrianska	
2-14	1. 7.

Tematínska	
2	26. 5.
6-10	28. 5.
6-8	4. 6.

Turnianska	
1-7	6. 7.

Vilová	
6	29. 4. 7. 5.
21-37	4. 5.
5-19/4	6. 5.

Vyšehradská	
11-19	11. 6. 25. 6.
25-27	30. 6.

Topolčianska	
1	5. 6.
7	3. 6.
17-23	26. 5.
25-27	4. 6.
25-33	2. 6.
33	27. 5.
8/1	4. 6.
8-22	29. 5. 1. 6.

Víglašská	
2	12. 6.
11-13	29. 6.
1-15	30. 6.
4-6	25. 6.
8-12	26. 6. 29. 6.

Wolkrova	
2	14. 4. 15. 4.
11-13	17. 4.
17-23	22. 4.
25-29	21. 4. 23. 4.
35-45	20. 4.
5-9	16. 4.

NOVÉ FUNKČIE NA PODNETOVOM WEBE PETRŽALKY

Ak vám v Petržalke niečo prekáža alebo máte tip na zlepšenie, už od roku 2023 to môžete jednoducho nahlásiť cez samosprávny podnetový portál podnety.petrzalka.sk. Tento systém pomáha dostať podnety na jedno miesto, priradiť ich správny ľudom a postupne ich riešiť.

Aby bolo nahlasovanie ešte pohodlnejšie, Petržalka zaviedla **novú možnosť registrácie**. Vďaka nej postačí, aby nahlasovateľ zadal svoje údaje iba raz – nebude ich musieť vyplňať pri každom nahlasovaní podnetu.

Navyše získate aj **niekoľko ďalších praktických výhod**: prehľad všetkých svojich podnetov na jednom mieste; možnosť sledovať podnety od iných obyvateľov; jednoduchšie pripomenutie

sa k podnetu, ak jeho riešenie trvá dlhšie a napokon možnosť požiadať o nezverejnenie podnetu v prípade citlivejších tém.

Pripomíname, že podnety sa nezverejňujú automaticky – najskôr prechádzajú kontrolou z hľadiska GDPR a etickej komunikácie. Až potom ich kolegovia postupne zverejňujú a riešia v poradi, v akom boli zadane.

Malý tip na záver: Pred odoslaním podnetu si skúste na mape podnetov pozrieť, či už rovnaký problém niekto nenahlásil. Pomôžete tak predchádzať zbytočným duplicitám a riešenie bude rýchlejšie.

Silvia Šimeková

RADA PRÁVNÍKA

RUČITEĽSTVO: ČO PRESNE PODPISUJETE A AKO SA Z TOHO DÁ „DOSTAŤ“?

Podpis ručiteľského vyhlásenia býva v praxi často vnímaný ako formalita alebo „láskavosť“ voči blízkej osobe. Realita je však podstatne prísnejšia.

Ručiteľstvo predstavuje plnohodnotný právny záväzok voči veriteľovi, ktorý môže mať pre ručiteľa veľmi podobné dôsledky ako pre samotného dlžníka. Práve preto je dôležité vedieť, čo takýmto podpisom na seba preberáte a aké máte možnosti, ak sa situácia komplikuje.

Nejde len o symbolickú podporu

Ručiteľ sa podpisom zaväzuje, že uspokojí veriteľa v prípade, ak tak neurobí dlžník. Nejde teda o symbolickú podporu, ale o reálnu a právne vymožitelnú zodpovednosť za cudzí dlh. V praxi to znamená, že ak dlžník prestane splácať úver alebo iný záväzok, veriteľ sa môže obrátiť priamo na ručiteľa a požadovať plnenie. Hoci zákon vychádza z predpokladu, že veriteľ najskôr vyzve dlžníka, ručiteľ sa nemôže spoliehať na to, že sa k nemu povinnosť nikdy „nedostane“. Naopak, pri nesplácaní dlhu sa ručiteľ často stáva najjednoduchším a najefektívnejším cieľom vymáhania, najmä ak je bonitnejší než samotný dlžník.

Podstatné je aj to, že ručiteľ zodpovedá spravidla v rovnakom rozsahu ako dlžník. Nejde len o samotnú istinu, ale aj o úroky, úroky z omeškania, zmluvné pokuty či náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. Mnohí si pritom neuvedomujú, že podpisom ručiteľského vyhlásenia nevstupujú len do „morálneho záväzku“ voči dlžníkovi, ale predovšetkým do právneho vzťahu s veriteľom, ktorý si svoje práva uplatňuje nezávisle od osobných dohôd medzi partnermi či známymi. Pre veriteľa je rozhodujúci podpis na zmluve, nie okolnosti, za akých bol daný.

Ručiteľ nemá kontrolu nad splácaním

Osobitne rizikové sú situácie, keď ručiteľ podpisuje dokument bez dôkladného oboznámenia sa s jeho obsahom, napríklad v dôvere voči blízkej osobe alebo pod časovým tlakom. V takom prípade sa môže stať, že ručenie je dohodnuté bez akéhokoľvek obmedzenia,

teda na celý dlh vrátane jeho príslušenstva, prípadne aj na záväzky, ktoré vzniknú v budúcnosti, napríklad pri rámcových úveroch. Rovnako treba zdôrazniť, že ručiteľ nemá automaticky kontrolu nad tým, ako dlžník svoj záväzok plní, či spláca riadne a včas, a o problémoch sa často dozvie až vo fáze, keď už vznikli nedoplatky alebo sa začalo vymáhanie. V tejto fáze už býva priestor na riešenie výrazne obmedzený.

Ak ručiteľ nakoniec dlh za dlžníka uhradí, vzniká mu voči nemu právo na náhradu – môže od neho požadovať, aby mu zaplatenú sumu vrátil. Ide však o nový záväzkový vzťah medzi ručiteľom a dlžníkom, ktorého vymožitelnosť závisí od finančnej situácie dlžníka. V praxi tak nie je výnimočné, že ručiteľ síce uspokojí veriteľa, no svoje peniaze späť nezíska alebo ich vymáhanie je zdĺhavé a nákladné.

Dôveruj, ale preveruj

Možnosti, ako sa „dostať“ z ručiteľského záväzku, sú pomerne obmedzené. Najčastejšie prichádza do úvahy dohoda s veriteľom, napríklad o nahradení ručiteľa inou osobou alebo o inom zabezpečení záväzku. Bez súhlasu veriteľa však ručiteľ spravidla nemôže zo záväzku jednostranne vystúpiť. Ručenie spravidla zaniká až spolu so samotným záväzkom, teda

jeho splnením, prípadne jeho zánikom iným zákonným spôsobom. Spoliehať sa na to, že sa zo záväzku „nejako“ dostanete, preto nie je realistické.

Z praktického hľadiska preto platí pomerne prísne, no realistické pravidlo: ručiteľské vyhlásenie by ste mali podpisovať len vtedy, ak ste pripravení dlh v prípade potreby skutočne uhradiť z vlastných prostriedkov. Dôvera v blízku osobu síce zohráva svoju úlohu, no právny záväzok vzniká voči veriteľovi a jeho dôsledky sú nezávislé od osobných vzťahov. Pred podpisom je preto vhodné oboznámiť sa s podmienkami záväzku, zvážiť jeho rozsah, prípadne si vyžiadať jeho obmedzenie a v prípade pochybností si nechať dokument odborne posúdiť. Ručiteľstvo totiž nie je formalita, ale záväzok, ktorý môže mať zásadný dopad na vaše vlastné financie, majetok a v konečnom dôsledku aj na vašu osobnú situáciu.

JUDr. Ján Dolejš
advokát, konateľ
Advokátska kancelária
Remedium Legal, s.r.o.

info@remediumlegal.sk

NOVÝ ŽIVOT HISTORICKÉHO PARKU. BRATISLAVSKÁ ŽUPA OBNOVILA ZELENÉ SRDCE V STUPAVE

Historický kaštieľsky park v Stupave prešiel najrozsiahlejšou obnovou za posledné desaťročia. Bratislavský samosprávny kraj (BSK) sa v roku 2022 pustil do komplexnej revitalizácie, ktorej cieľom bolo vrátiť parku jeho pôvodný anglický charakter, posilniť jeho ekologickú funkciu a premeniť ho na moderný, bezpečný a klimaticky odolný verejný priestor.

Kaštieľsky park pochádza z 18. storočia a jeho vznik je úzko spätý so šľachtickým rodom Pálfióvcov.
Foto: Monika Kováčová, BSK

Kaštieľsky park pochádza z 18. storočia a jeho vznik je úzko spätý so šľachtickým rodom Pálfióvcov. Ako jeden z významných príkladov anglického parku v regióne zohrával dôležitú úlohu nielen v dejinách krajinskej architektúry, ale aj v spoločenskom živote mesta. Dlhé roky však trpel nedostatočnou údržbou, prestarnutou vegetáciou a tlakom okolitej zástavby. Postupne strácal schopnosť ochladzovať prostredie, zadržiavať vodu a bezpečne slúžiť verejnosti. Práve tieto dôvody stáli za rozhodnutím BSK investovať do jeho obnovy.

„Celková revitalizácia stupavského parku je ukážkou toho, že keď sa spojí kvalitná odborná príprava, cezhraničná spolupráca a zodpovedný prístup k pamiatkam, dokážeme vrátiť historickým miestam ich hodnotu a vytvoriť priestor, ktorý bude slúžiť verejnosti ďalšie desaťročia,“ uviedol predseda BSK Juraj Droba.

Obnova zelene aj architektúry

Rekonštrukcia zahŕňa revitalizáciu zelene, obnovu architektonických prvkov, vodných atrakcií aj modernizáciu infraštruktúry. V prvej fáze sa odstránili poškodené a nevhodné dreviny, preriedili sa husté porasty a zvýraznili vzácne stromy, najmä majestátne platany. Zlepšili sa výhľady na kaštieľ a jazierko, ktoré patria k dominantám parku.

Výrazný posun nastal aj v oblasti stavebných a technických prác. Opravené bolo povodňou poškodené murivo pri susedných záhradách,

dokončili sa mlatové chodníky, drevený chodník v mokradi, osvetlenie aj kamerový systém. Obnovený je historický vodopád, prepojenie medzi jazerom a vodným prvkom a vzniklo nové lapidárium so zeleňou a s architektonickými detailmi.

Sadovnícke úpravy – výsevy trávnikov, výsadba trvaliek a ekologicky stabilizačných prvkov – sú rovnako dokončené. Práve tieto zásahy majú zvýšiť odolnosť parku voči klimatickým

zmenám, zlepšiť vodný režim a mikroklimu v husto zastavanom centre mesta.

Odolný voči klimatickým zmenám

Revitalizácia má aj výrazný environmentálny rozmer. Park sa má stať účinnou ochranou pred prehrievaním mesta, pomáhať zadržiavať dažďovú vodu a zlepšovať kvalitu ovzdušia. Revitalizáciou sa vytvorí priestor odolný voči klimatickým zmenám, zníži sa efekt tepelného ostrova a zvýši sa bezpečnosť. Parkové chodníky sú bezbariérové a doplnené o drobnú parkovú architektúru, ktorá doteraz chýbala.

Obnova parku prebehla v rámci projektu **ParksFit4Future** z programu Interreg Slovensko – Rakúsko 2021 – 2027. Celkové výdavky projektu predstavujú 3,14 milióna eur, z toho viac ako 2,5 milióna eur je financovaných z **Európskeho fondu regionálneho rozvoja**.

Kaštieľsky park v Stupave sa tak zmení na živé miesto stretnutí – priestor pre oddych, kultúrne a komunitné podujatia, ktorý spojí historický odkaz s modernými ekologickými riešeniami. Z areálu sa tak stane zelené srdce mesta a vzorový príklad toho, ako možno chrániť kultúrne dedičstvo a zároveň reagovať na výzvy súčasnosti.

Lucia Forman,
Bratislavský samosprávny kraj

Rekonštrukcia zahŕňa revitalizáciu zelene, obnovu architektonických prvkov, vodných atrakcií aj modernizáciu infraštruktúry. | Foto: Monika Kováčová, BSK

DEN ZEME

25. 4. 2026
10:00 – 18:00
Ekocentrum
ČUNOVO

INFLUENCERKA SKÚMAVKA: S POPULARIZÁTORMI VEDY TVORÍME TAKÚ PEKNÚ BUBLINU INSTAGRAMU

„Zo zdravotných hoaxov je mi smutno, lebo sú nebezpečné, reálne môžu ublížiť,“ hovorí influencerka Lenka Hrobárová, alias Skúmačka. | Foto: Archív LH

Rodená Petržalčanka **Lenka Hrobárová** (28) je pedagogička, vedkyňa a influencerka – prostredníctvom instagramového profilu **@_skumavka_** približuje vedecké poznatky o ľudskom tele tak, aby sme im rozumeli aj my, laici. V roku 2025 ju prestížny časopis Forbes zaradil medzi TOP 32 influencerov Slovenska. Potešilo ju to a berie to ako ocenenie všetkých popularizátorov vedy na sociálnych sieťach. V rozhovore prezradí nielen, ako sa to všetko začalo, ale napríklad aj to, ako odhaliť klamlivú reklamu.

V Petržalke žijete od narodenia. Ako si spomínate na detstvo na sídlisku?

V 90. rokoch sídlisko fungovalo ináč ako teraz. Stále sme behali po vonku, boli sme na ihrisku, na hrádzi. A, samozrejme, na Draždiaku. Trávili sme tam celé leto. Tam som spoznala aj svoju najlepšiu kamošku – a naši rodičia sa stali vďaka nám najlepšími kamoškami.

Viem, že kedysi mala Petržalka zlé meno, ale aj keď tu boli všelijaké partie, ja som tie negatíva, o ktorých sa hovorilo, nikdy nezažila. A aj spolužiakov a kolegov z východu som naučila, že je to tu úplne v pohode. Mnohí sa sem dokonca presťahovali.

Dočítala som sa o vás, že ako dieťa ste chceli byť učiteľkou, potom medicínou, a nakoniec sa vám to zázračne spojilo, keďže učíte na lekárskej fakulte.

Vidíte, naozaj! Na učiteľku som sa hrala, ešte keď som ani poriadne nevedela, čo to povolanie obnáša. Ani neviem, kde sa to vo mne zobralo. A medicína... vlastne som nad ňou ani nejako extra neuvažovala, skôr to vyplynulo z mojich známk. Rada som pomáhala ľuďom, bavila ma chémia, bavila ma biológia – a mala som z nich dobré známky, tak som splnila ten tradičný vzorec a pokúsila som sa dostať na medicínu. No ale nevyšlo to.

Skúšali ste to tuším dvakrát?

Druhý raz to bolo už z vysokej školy (*Prírodovedecká fakulta UK, pozn. red.*), kde som medzičasom začala študovať. Zvyčajne, keď sa niekto skúsil dostať na medicínu druhý raz, dal si rok pauzu a učil sa, aby ho už zobrali... Ale ja som to zase išla len skúsiť. Práve v tom období som totiž už mala skúškové a na prípravu na prijímačky som v podstate ani nemala čas. Nevie, čo som si myslela. (Smiech.)

Nakoniec ste vyštudovali Prírodovedeckú fakultu UK, odbor klinická biochémia. Priznám sa, že vlastne netuším, čo tento odbor zahŕňa.

Najlepšie si to predstavíte na príklade lekárskej správy s výsledkami laboratórneho vyšetrenia krvi. Všetky tie markery – to je vlastne, laicky povedané, klinická biochémia. Učili sme sa, čo znamená každý jeden parameter, ako sa dá využiť, kedy je zvýšený, kedy je znížený. Na medicíne učím hlavne lekársku biochémiu – teda, zjednodušene: vysvetľujem, ako sa rozkladá, ako a kde sa ukladá všetko, čo zjeme, ako na celý proces vplývajú hormóny a podobne.

Na lekárskej fakulte nielen učíte, ale robíte si aj doktorát. Vaša téma je steatóza pečene. Čo to vlastne je a prečo ste si ju vybrali?

Vybrala som si ju, lebo pečeň ma fascinuje ako orgán, keďže sa tam deje asi najviac biochemických procesov z celého tela. A prečo steatóza... zaujalo ma, že hoci touto chorobou trpí reálne každý tretí človek – čo je naozaj alarmujúce číslo – strašne málo sa o nej hovorí. (*Steatóza pečene je nadmerné bromadenie tuku v pečeňových bunkách, často bezpríznakové, no môže viesť k zápalu a poškodeniu pečene. Spôsobuje ju najmä obezita, cukrovka 2. typu, vysoký cholesterol a alkohol.*)

Teraz ste ma vydesili. Ako sa toto ochorenie prejavuje a ako sa dá zistiť?

Na to sa práve snažíme prísť. Lebo, žiaľ, keďže steatózu v počiatočných nesprevádzajú pridružené zdravotné problémy – a neodhalí ju ani bežná preventívka –, väčšinou sa diagnostikuje až v neskorých štádiách, keď sa už nedá zvrátiť a môže vyústiť až do cirhózy pečene. Pritom ak sa zachytí skôr, dá sa pomerne ľahko zvrátiť. Často stačí redukcia hmotnosti, vyváženejšia strava a zaradiť do bežného života viac pohybu. No a my hľadáme parametre, ktoré by na toto ochorenie upozornili skôr.

Darí sa vám to?

Máme sľubné výsledky, no zatiaľ výskum nie je ukončený. Môžem povedať len toľko, že skúmame konkrétne zmeny spektra masných

kyselín – napríklad, či ľudom, ktorí trpia steatózou, nechýbajú dobré mastné kyseliny a nemajú viac tých zlých.

Kedy sa vám podarí nájsť markery, ktoré budú upozorňovať včas na to, že toto ochorenie máme, bude to prevratný objav?

Ja si myslím, že áno. Ale bude to ešte dlhá cesta.

Ste vedkyňa a učiteľka, teda vybrali ste si dve profesie, ktoré by mali byť na piedestáli, ale na Slovensku z rôznych príčin nie sú. Máte na to nejaké vysvetlenie?

Je smutné, že vedci a učelia nie sú u nás ohodnotení finančne a ani spoločnosťou. Často premýšľam, prečo to tak je a myslím si, že to začína už na základnej škole. Kedysi bol názor učiteľa vážený a aj rodič sa prirodzene prikláňal k učiteľovi ako k autorite. Dnes sa ten rešpekt vytráca a ak v škole dieťa zlyhá, často je obviňovaný skôr učiteľ ako samotné dieťa.

Dá sa s tým podľa vás niečo robiť?

Myslím si, že len vytrvalo edukovať spoločnosť, čo učiteľstvo obnáša. Ved' učiteľ niekedy formuje deti viac ako rodič, keďže s nimi často trávi viac času. A možno aj finančne sprístupniť učiteľstvo ľuďom, ktorých by bavilo, ale nejdú to robiť, lebo by ich neuživilo.

Vy ste ale napriek tomu učiť išli a slabé ohodnotenie ste kompenzovali brigádami. Čapovali ste pivo – a vraj ste neboli z toho nadšená... Dokonca ste sa vyjadrili, že ste sa za to hanbili.

Ja som sa ani nehanbila za tú prácu, skôr za to, že som vôbec musela brigádovať. Ved' by to malo fungovať tak, že nemusím robiť nič iné, lebo mám svoje zamestnanie, ktoré by ma malo uživiť. Vlastne ma to aj celkom bavilo, hoci, boli aj trápne chvíľky – keď prišli moji študenti. Vtedy som sa cítila naozaj nepríjemne – ráno som im vysvetľovala biochémiu a večer čapovala pivo. Bolo to čudné.

Rešpektovali vás preto menej?

S tým som nikdy nemala problém. Vo všeobecnosti mám pocit, že ma berú a tešia sa na prednášky a semináre, keďže sledujú sociálne siete a vedia, čo robím a kto som. No je to aj nevýhoda, lebo čakajú, že aj na seminároch to bude strašná sranda a budem sypať samé zábavné fakty a celé to bude vyzeráť ako instagramové videá... Možno sú aj niektorí sklamaní, ale ja musím odučiť to, čo mám v osnovách.

A ako vás berú kolegovia? Neprekáža im, že sa prezentujete na sociálnych sieťach? Nemyslia si, že sa to k povolaniu učiteľa nehodí?

Sú takí, ktorí to vítajú a iní, ktorí to vítajú menej. Väčšina ma podporuje, majú pocit, že

robím správnu vec, že je dobré, že otvárať našu bublinu aj verejnosti. Ale sú aj takí, ktorí – zdá sa mi – si myslia, že prezrádzam priveľa z vedecko-učiteľského prostredia. Priznám sa, nie vždy tomu rozumiem, lebo nehovorím nič tajné.

V zahraničí je ale bežné, že sa o veľkých témach hovorí populárnou formou – a je to dobre, lebo nielenže to pochopí verejnosť, ale aj sponzori – takže je potom jednoduchšie získať granty.

Možno je to aj tým, že na Slovensku nie sme zvyknutí prezentovať sa, mnohí ani nevedia, že sa to od nich očakáva. Ja som presvedčená, že keď chceme naše výskumy dotiahnuť ďalej, potrebujeme, aby ľudia vedeli, čo robíme, potrebujeme sa zviditeľniť, aby mali iní záujem s nami spolupracovať. Lebo odkiaľ by o nás vedeli, keď nikomu nič nepoviem? Ale mám pocit, že už sa to rozbieha.

Popularizátorka vedy Lenka Hrobárová vyštudovala klinickú biochémiu, aktuálne si externe robí doktorát na Lekárskej fakulte UK. | Foto: Archív LH

„Vedeckosť“ sa občas môže aj zneužívať. Ja sa vždy smejem, keď vidím reklamu, v ktorej je plno odborne znejúcich slov, takže si povieme, že to fakt musí byť dobré, lebo to vedci vyskúmali.

Presne o tom som mala nedávno prednášku na konferencii v Žiline, kde som hovorila, ako sa na internete rozhodovať, či niečo má zmysel alebo nie. Rozprávala som o týchto ťahoch marketérov, ako využívajú odborné slová a snažia sa nalákať zákazníka a vzbudiť dôveru, že wow, toto vyzerá super odborne, to si určite musím kúpiť, lebo vedia, o čom hovoria. Rozobrala som článok, kde bolo presne takto

napísané o jednom doplnku a ukázalo sa, že to nedáva zmysel. Že na papieri to vyzerá dobre, ale keď sa na to pozrie niekto s odborným vzdelaním, zistí, že to nemôže fungovať.

Preto treba pozorne sledovať, kto čo prezentuje a či má príslušné vzdelanie. Ja hovorím – čím jednoduchší opis, tým väčšia dôvera. Aj obyčajné doplnky výživy majú svoje pravidlá a nemali by im byť pripisované liečivé účinky. Ak je niekde uvedené, že nejaký doplnok lieči, mali by sme spozornieť.

Vám je jasné, že je to hlúposť, ale čo bežný človek, kde si má overiť, či reklama neklame?

V prvom rade by som sa pozrela, kto to hovorí. Ak je to influencer, ktorý nemá príslušné vzdelanie, už sa treba mať na pozore, lebo pravdepodobne mu marketingová agentúra nadiktovala, čo má povedať.

Ak si chce človek naozaj dôkladne overiť, či niečo funguje, chce to strašne veľa času. Najlepším zdrojom informácií sú vedecké štúdie, len tiež treba vedieť, ktoré sú relevantné, či nie sú financované firmou, ktorá ten produkt vyrába, a navyše majú často veľa strán a odborných slov.

Už ste niekoho usvedčili na sociálnych sieťach, že tvrdí nepravdy?

Mala som takú kauzu asi pol roka dozadu. Išlo o jednu kliniku a jej prístroj na chudnutie – nezda sa mi jedna formulácia v popise fungovania, obsahovala príliš veľa odborných názvov a slov, ktoré mi úplne nedávali zmysel, tak som ich poprosila, aby mi poslali štúdie, ktoré neviem nikde dohľadať.

Okamžite to spustilo ťažkú výmenu názorov s majiteľkou kliniky a jej zamestnankyňou. Dočkala som sa mnohých osobných útokov, vyhrážali sa mi trestným oznámením... Prítom som len od nich chcela, aby mi poslali tú štúdiu, nemám problém uznať, ak to funguje. Len som chcela vedieť ako, lebo mne tá formulácia, ktorú uvádzali, proste nesedela. Tvrdili totiž, že ten prístroj okamžite zabíja tukové bunky, ktoré sa okamžite vyplavia z tela a človek je hneď, ako odíde z terapie, o 3 centimetre chudší. A to veru takto nefunguje, keby áno, tak by sme boli všetky ťastné.

Ako to nakoniec dopadlo?

Pre mňa dobre, keďže moji sledovatelia ma podržali.

Vy ste na Instagrame začali publikovať v čase kovidu. Inšpiroval vás nejaký negatívny zážitok?

Komentáre na Facebooku, kde som videla, ako extrémne sú ľudia neinformovaní. A následne moji kamaráti – teda už bývalí... Kedysi som chodievala veľa na hokej, bola som aj vo fanklube. No ale tam sa často stretávajú

Ľudia so špecifickými názormi. Kým nebola pandémia, zaujímal nás hokej a nebavili sme sa o veciach, ktoré by nás mohli rozdeľovať. S príchodom korony sa to však zmenilo. Bola som v úplnom epicentre dezinformácií, a to medzi vlastnými kamarátmi! Keď som začala na Instagrame vysvetľovať, ako to s tým koronavirom je, ako fungujú vakcíny, že tyčinkou nám nezavádzajú do nosa čipy... úplne sme sa rozkmotrili. Bola som pre nich zapredaná vedkyňa.

Ako vám rástol počet sledovateľov?

Po krôčikoch. (*Dnes ich má instagramový profil @_skumavka_ už 40 000, pozn. red.*) S popularizátormi vedy sme si vybudovali celkom peknú komunitu, navzájom sme sa zdieľali a postupne nabírali followerov. Keď sme počas korony museli sedieť doma, robili sme živé prenosy tak, že sme si sadli pred mobil, zapli videohovor a natáčali na Instagram – zhovárali sme sa o vede, o korone a tak.

Takže nie je medzi vami rivalita?

Vôbec! Sme taká pekná bublina Instagramu. Podporujeme sa, často robíme príspevky v spolupráci, píšeme si navzájom kapitoly do kníh, chodíme na diskusie, do našich podcastov... je to veľmi príjemné.

Koľko vám trvá vytvoriť jeden príspevok?

Záleží od náročnosti. Niektorý hodinu, iný aj osem. Podľa témy, podľa toho, aký rešerš si musím spraviť. To, čo vidíte na Instagrame neznamená, že mám v hlave všetky tieto informácie, veľakrát si potrebujem veci naštudovať. Na základe toho pripravím scenár, to tiež chvíľu trvá... Takže kopa roboty – a je z toho minútové videjko! Vedátor (*popularizátor vedy Samo Kováčik*) sa nad tým vždy pozastaví – preboha, prečo nad tým tráviš toľko času! On je úplný opak mňa a má na vec typicky mužský pohľad. Je mu jedno, ako vyzerá on alebo prostredie, kde natáča, jednoducho zapne kameru hoci kde a povie čo treba.

Ako si vyberáte témy? Je to na vás alebo vám ľudia hovoria, čo by chceli?

Je to rôzne. Sledujem, čo fíčí, lebo viem, že to ľudia riešia a je dobré poskytnúť im odpovede. Ale dá sa chytiť hocičoho. Napríklad jeden z mojich najúspešnejších príspevkov bol, keď uzákonili, že po chodníku môžete ísť najviac 6 km/h a ja som ukázala, čo v tele ide viac ako 6 km za hodinu – nervový vzruch, alebo keď cikáme, kašleme, kýchame, krv v žilách... skrátka spravila som príspevok, ktoré časti tela môžu dostať pokutu. Malo to extrémny úspech. A ešte – keď som začínala, spísala som

si zoznam tém, ktoré ma zaujímajú a chcela by som ich priblížiť aj ostatným. Napríklad ako funguje kolagén, prečo modriny menia farbu, ako fungujú niektoré vitamíny... Dodnes z neho čerpám.

Keby ste mali zostaviť rebríček najväčších hlúpostí, ktorým ľudia uverili, ako by vyzeral?

Popredné miesta: Zem je plochá a lietadlá vypúšťajú chemtrails – to sú veci, pri ktorých môj mozog nedokáže spracovať, že tomu niekto verí. Potom zdravotné hoaxy. Z tých mi je smutno, lebo sú nebezpečné, reálne môžu ublížiť. Napríklad pitie extrémneho množstva zelerovej šťavy, čo má vraj vyvolať horúčku, ktorá vyplaví toxíny z tela. (Toto naozaj nerobte!) A potom asi príliš jednoduché riešenia problémov, na ktoré v skutočnosti nepozná odpoveď ani veda.

Čo je na popularizovaní vedy najťažšie?

Najťažšie je, aby ste téme naozaj rozumeli dokonale. Lebo iba vtedy ju dokážete zrozumiteľne vysvetliť aj laikovi, odovzdať informáciu jednoducho, ale nezjednodušiť ju príliš, aby nestratila presnosť.

Martina Štefániková

INZERCIA

Parkovacia politika má regulovať parkovanie a nie trestať za drobné omyly. Tým, ktorí parkujú poctivo, príde namiesto prvej pokuty len upozornenie

Bratislava vychádza v ústrety zodpovedným parkujúcim. U tých, ktorí bežne dodržiavajú pravidlá parkovania, od 1. apríla 2026 upustí od vymáhania prvej pokuty, pretože aj im sa z času na čas môže prihodiť chyba z nepozornosti. Cieľom parkovacej politiky nie je sankcionovať drobné a neúmyselné pochybenia, ale zabezpečiť funkčný, spravodlivý a efektívny systém regulácie parkovania.

Mesto upravilo svoje pravidlá, aby sa v systéme PAAS pri prvej pokute za neuhradené parkovné počas predchádzajúcich dvanástich mesiacov upustilo od jej vymáhania. Rovnako ak držiteľovi vozidla v uplynulých siedmich dňoch vypršala platnosť polročnej alebo ročnej rezidentskej parkovacej karty, prípadne polročnej alebo ročnej abonentskej parkovacej karty, a zaznamená ho kontrola, platí, že pokiaľ si do siedmich nasledujúcich dní opätovne túto kartu zakúpi, má nárok na upustenie od vymáhania pokuty. Aj pri zodpovednom správaní môže dôjsť k ojedinelým a neúmyselným pochybeniam. Účelom regulácie parkovania je uľahčiť rezidentom parkovanie, nie vyberať peniaze za drobné omyly.

Ak systém kontroly parkovania cez objektívnu zodpovednosť zaznamená porušenie pravidiel, zákon mestu prikazuje, že rozkaz o uložení pokuty musí vystaviť a doručiť. Keď však pri overovaní hlásenia systém vyhodnotí, že ide o prvú

pokutu za neuhradené parkovné za predchádzajúcich dvanásť mesiacov, s rozkazom bude držiteľovi vozidla doručený aj sprievodný list s upustením od vymáhania pokuty, ktorú vďaka tomu nebude nutné uhradiť. Upustenie od vymáhania pokuty je možné raz za dvanásť mesiacov.

Ak chcete dostávať SMS alebo e-mailové upozornenia na nesprávne parkovanie v PAAS zónach vrátane e-mailových notifikácií o prípadných pokutách či o upustení od vymáhania pokuty, zaregistrujte sa do mestskej parkovacej aplikácie PAAS.

Parkovací tip

Pri parkovaní v PAAS zónach si zvolte dlhší čas parkovania (napríklad v mestskej parkovacej aplikácii PAAS) a po ukončení parkovania môžete parkovací lístok predčasne ukončiť. Účtovaná bude len suma za čas, keď ste reálne parkovali (minimálne 15 minút), a vyhnete sa tomu, aby ste museli sledovať platnosť lístka. Aj v takejto situácii sa však môže stať omyl, a preto mesto zaviedlo ďalšie zlepšenie: pokiaľ kontrola zachytí parkujúceho počas niekoľkých minút po vypršaní platného lístka, skôr než s autom odíde alebo si zaplatí ďalší lístok, pokuta nebude vystavená.

Inzercia Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy

BEZPEČIE, POHYB, SLOBODA – RECEPT NA DUŠEVNÉ ZDRAVIE DETÍ

Do projektu Mesto pre deti sa už zapojilo 32 základných a materských škôl. | Foto: MIB

Podľa dostupných výskumov zdravý vývin detí závisí od miery bezpečia, slobody, množstva pohybu a pochopiteľne lásky a starostlivosti najbližších, ktorej sa im v detstve dostáva. Ako sa cítia deti v meste preskúma interaktívna výstava **Moje mesto pocitov**, ktorá bude v TU-BA dostupná od 1. apríla. Na život detí výrazne vplýva aj prostredie, v ktorom žijú, a práve

faktor bezpečia je jeden z kľúčových - či sa deti môžu pohybovať po okolí samé, koľko slobody im rodičia doprajú.

Metropolitný inštitút Bratislavy spolu s mestom Bratislava a jednotlivými mestskými časťami, školami a susedstvami už od roku 2022 postupne pracuje na zvyšovaní bezpečnosti okolia škôl v Bratislave

prostredníctvom projektu **Mesto pre deti**.

Do projektu sa už zapojilo **32 základných a materských škôl**, prostredníctvom jednotlivých participatívnych aktivít asi **15 000 ľudí**, realizovalo sa zhruba **170** rôznorodých opatrení v asi **14 lokalitách mesta** a ďalších osemnásť je pripravených na realizáciu.

Aj Petržalka je súčasťou projektu – na viacerých školách už prebehli participatívne procesy, mapovanie v teréne, aj väčšie či menšie dopravné zmeny – napríklad na ZŠ Černyševského či ZŠ Budatínska. Na Spojenej škole Svätej Rodiny sa dopravné zmeny ešte len pripravujú.

Projekt Mesto pre deti pokračuje aj v tomto roku a otvára výzvu pre ďalšie školy. Kvôli aktuálnym informáciám sledujte stránku **mestopredeti.sk**.

Pohyb rovná sa zdravie

Duševné a fyzické zdravie detí závisí aj od množstva každodennej fyzickej aktivity. Pohyb umožňuje vybiť energiu, eliminovať stres, ktorý sa hromadí počas dňa v škol-

ských zariadeniach, a zároveň pomáha vďaka prekrveniu mozgu lepšie ukladať vedomosti a sústrediť sa. Vďaka 20-minútovej prechádzke po škole v zelenom prostredí si deti a zapamätá až o 20 percent viac informácií a cesta do školy ráno zase lepšie pripraví mozog dieťaťa na výučbu. Čo je ešte kľúčové pre psychické zdravie detí a zdravý vývin? Ako sa deti v Bratislave cítia a čo môžu robiť pre to, aby sa cítili lepšie?

Tomu sa venuje prvá interaktívna detská výstava o pocitoch a živote v meste **Moje mesto pocitov**, ktorú môžete od **1. apríla navštíviť v TU-BA** – centre pre architektúru a mestské plánovanie Bratislavy na Štúrovej 4. Výstava je formou rozhovoru s deťmi a rodičmi a bude spojená s komentovanými prehliadkami pre školy a škôlky. Výstavu organizuje OZ Zdravé zdravotníctvo a Metropolitný inštitút Bratislavy. Pre aktuálne informácie sledujte **tuba.mib.sk**.

Eva Hapčová

Metropolitný inštitút Bratislavy

INZERCIA

Pozývame vás

22. 4. 2026 od 17:00 do 21:00
Dom kultúry Zrkadlový háj, Petržalka

**ZACHRÁŇME
ORIGINÁL**

MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL FILMOV O UDRŽATEĽNOM ROZVOJI

**EKOTOPFILM
ENVIROFILM**

f i y

**VSTUP
ZADARMO**

www.ekotopfilm.sk

INZERCIA

Sme váš nový sused
SPUSTA prichádza do OC Danubia

ESPRESSO 1+1 ZADARMO

platí iba na prevádzke SPUSTA OC DANUBIA do 30.4.2026

Zastavte sa na kávu a povedzte heslo „som sused“ – čaká vás odmena.

www.spustakaviaren.sk

KRÍŽOM-KRÁŽOM PO FRANCÚZSKU

Rodáčka z Piešťan Mária Danthine Dopjerová už takmer 30 rokov žije vo Francúzsku. Foto: Archív MDP

Mária Danthine Dopjerová je Slovenka, ktorá už takmer tridsať rokov žije vo Francúzsku. Na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave vyštudovala angličtinu a ruštinu (prekladateľstvo a tlmočníctvo) – neskôr si k nim pridala francúzštinu, ktorej čaro objavovala vo Francúzskom inštitúte v Bratislave. Tam spoznala aj svojho budúceho manžela, Belgičana, s ktorým už dnes vychovávajú (bilingválne) troch potomkov. Od roku 1998 žije s rodinou v Paríži, kde aj pracuje – ako medzinárodná koordinátorka poisťovnickej maklérskej spoločnosti.

Svoje zážitky a pocity zo života vo Francúzsku si nenecháva pre seba – delí sa o ne prostredníctvom kníh, ktorých od roku 2002 napísala už sedem; poslednú, *Francúzsko perom a štetcom – Po stopách umelcov* vydala vlani vo vydavateľstve Slovart.

O Francúzsku, ktoré precítila do posledného detailu, Mária Danthine Dopjerová porozpráva aj na stretnutí v Klube pod terasou.

23. apríl | 17:30 | Klub pod terasou, Knižnica Vavilovova 26

KINEDOK V KNIŽNICI: TIENE HISTÓRIE

Štyri krátke filmy zo 60. a 70. rokov 20. storočia, ktoré vznikli v štyroch krajinách projektu KineDok, ponúkajú pohľad na nedávnú minulosť nájdenú vo filmových archívoch.

Mesto darované (Vladimír Kressl, Československo, 1965) na príklade propagandistického dokumentu o terezínskom gete ukazuje, ako sa film môže stať spolupovníkom skresľovania histórie.

Dokument Obyvatelia hradov (Judit Elek, Maďarsko, 1966) sleduje spoločenský

život cisárskych hradov, ktoré v socialistickom Maďarsku prebudovali na funkčné priestory – opatrovateľský dom, rezidenciu pre umelcov či sirotinec.

Film Nech sú naše hlasy vypočuté (Krstó Papić, Juhoslávia, 1970) skúma dnes už zaniknuté pirátske rozhlasové stanice, ktoré kedysi vznikli na juhoslovanskom vidieku a fungovali ako zásadné katalyzátory ľudovej mobilizácie.

Záverečná snímka Hribove denníky (Slavomír Popovici, Rumunsko, 1974) približuje príbeh roľníka, ktorý vo svojom dome na bukovinskom vidieku otvoril múzeum venované miestnym tradíciám. Dnes už vieme, že múzeum neprežilo svojho správcu, ktorý zomrel krátko po páde Ceaușescovho režimu.

30. apríl | 17:30 | Klub pod terasou, Knižnica Vavilovova 26

DIVADLO RATATAJ: PINOCCHIO

Starý taliansky stolár Geppetto rozpráva príbeh o vlastnoručne zhotovenom drevenom chlapcovi. Ten zažije veľké dobrodružstvá a malé šibalstvá, vďaka ktorým spozná, čo je to mať niekoho skutočne rád. Slávnú drevenú bábkú oživí Divadlo Ratataj v detskej hudobno-bábkovej inscenácii.

18. apríl | 10:00 | Klub pod terasou, Knižnica Vavilovova 26

Stranu pripravili Viera Némethová a Deana Tasáryová

DIVADLO FÍ: VČELIE DEDIČSTVO

Bábková hra o chlapcovi, ktorý sa musel naučiť o živote včiel všetko, aby ich zachránil pred vyhubením. Malému Šinovi dedko zverí úľ so včelami. Chlapec sa rozpomätáva na všetko, čo mu dedko radil – ako sa starať o včely, čo všetko potrebujú, čo im škodí. Harmóniu novovzniknutého priateľstva medzi včelami a chlapcom naruší správa, že neďaleko úľa sa má začať výstavba.

7. apríl | 16:30 Knižnica Prokofievova 5

VÝSTAVA: ALEXANDER BUĎAČ – MEDZI SNOM A REALITOU

Alexander Buďač sa výtvarnej tvorbe – predovšetkým unikátnej grafike a perokresbe – venuje už vyše tridsaťpäť rokov. Predstavuje rozprávkový, surrealistický svet snov. Vždy ho zaujímala osoba, „postava“, s ktorou žije alebo pracuje. Medzi jeho postavami možno nájsť takmer každý typ, ktorý v danom momente aj ilustruje a vyjadruje množstvom farieb.

Vernisáž sa uskutoční 9. apríla o 16:00, výstava je organizovaná v spolupráci so Slovenskou výtvarnou úniou.

do 18. mája | Klub pod terasou, Knižnica Vavilovova 26

apríl 2026

PROGRAM 04

Dom kultúry Zrkadlový háj

**DIVADLO ZA ZRKADLOM
MUCHA KRST**
Mucha vydáva album!
štvrtok 9. apr | 20:00 | 18/ 20 €

**KLUB ZA ZRKADLOM
MEOWLAU**
krst albumu KVETY — buď pri tom
sobota 11. apr | 20:00 | 10/ 15 €

**ROZPRÁVKOVÁ NEDEĽA
MODRÉ KURA, ŽLTÝ SLON**
divadelné predstavenie pre deti
účinkuje: divadlo Žihadlo
nedeľa 12. apr | 10:00 | 5 €

SWAP OBLEČENIA A RASTLÍN
nedeľa 12. apr | 13:00 – 18:00 | 2 €

NESTARNÚCE MELÓDIE
tanečno - zábavné popoludnie
s hudobnou skupinou Šubinovci
utorok 14. apr | 14:00 – 19:00 | 4 €

**KLUB ZA ZRKADLOM
BAD KARMA BOY
+ WALTER SCHNITZELSSON**
Tí druhí na zemi tour
piatok 17. apr | 20:00 | 19/ 25 €

**DFS LÚČKA A HOŠŤ
FS POVAŽAN**
sobota 18. apr | 18:00 | 15 €

**DIVADLO ZA ZRKADLOM
VNORENÁ**
divadlo ODIVO
pondelok 20. apr | 19:00 | 9/ 14 €

EKOTOP FILM
filmový festival
streda 22. apr | 17:00 – 21:00

**KLENOTY ČESKEJ KOMÉDIE
SLADKÉ NERESTI**
pikantná komédia Divadla Lucie Bíléj
štvrtok 23. apr | 19:00 | 30 €

**KLUB ZA ZRKADLOM
CATASTROFY - BESNENIE
ZBOJNÍKOV VOL. 14**
360° pódium uprostred sály
a my na ňom varení-pečení
sobota 25. apr | 20:00 | 10 – 18 €

**KLUB ZA ZRKADLOM
LENKA DUSILOVÁ**
devätnásobná držiteľka cien Anděl,
uvedie u nás výročný koncert
štvrtok 30. apr | 20:00 | 18 – 29 €

Dom kultúry Lúky

VARIETÉ KRHÚT
show ostravského baviča,
muzikanta a textára
streda 1. apr | 19:00 | 20 €

**ZA MEŠKANIE
SA OSPRAVEDLŇUJEME**
činohra, situačná komédia
DIVADLO TANDEM
streda 8. apr | 19:00 | 10 €

TVORIVÝ BABINEC
tvorivý večer s Martinou Kazdovou
štvrtok 9. apr | 18:00 | 20 €

MUZIKOTERAPIA 2026
konferencia o muzikoterapii 2026
piatok 10. apr | 18:00 | 10 €

**TANCMAJSTER
IVANA EČETOVÁ QUARTET
ARGENTÍNSKE TANGO**
živá hudba a lektor tanca
nedeľa 12. apr | 18:00 | 8/ 10 €

LADIES ART S MONIKOU
výtvarný večer s monikou
dokonalá príroda – Albrecht Dürer
štvrtok 16. apr | 18:00 | 25 €

**MUŽIKAL O ČLOPOJ,
CO NEZNAL ŠPIVAC...**
Divadlo KLUD Kladzany
piatok 17. apr | 18:00 | 13 €

**UMARLA NAM
KAČMAROČKA UMARLA**
detektívka Divadla KLUD Kladzany
piatok 17. apr | 19:30 | 13 €

PANEL DISKA – OLDIESKA
sobota 18. apr | 18:00 | 7 €

**PAĽO BIELIK
NEBOL IBA JÁNOŠÍK**
spomienková prednáška
nedeľa 19. apr | 17:00 | 3/ 5 €

STAROVAL
muzikál, dráma
DIVADLO TANDEM
piatok 24. apr | 19:00 | 12 €

ČAJ O ŠTVRTEJ
s hudobnou skupinou Šubinovci
piatok 24. apr | 16:00 | 4 €

**DETSKÝ DEŇ ZEME
NA LÚKACH**
sobotné popoludnie
plné zvieratiek, hudby a farieb
sobota 25. apr | 14:00 | vstup voľný

**ROZPRÁVKOVÁ NEDEĽA
AKO SA ŠIKULKE
A NEZNALKE PRIATEĽSTVO
TAKMER ROZTOPILO**
divadelné predstavenie pre deti
nedeľa 26. apr | 10:00 | 5 €

**RIGOROSO – HUDOBNÁ
CESTA OKOLO SVETA**
klasické a filmové skvosty
v podaní sláčikového kvarteta
nedeľa 26. apr | 19:00 | 18 €

**KLADY KLUDU - KRST
ALBUMU „ČO KTO MÁ“**
krstia Rado „Vrabec“ Orth
a Marián Jaslovský
štvrtok 30. apr | 19:00 | 7/ 9 €

Cik Cak Centrum

JAR JE TU
výstava Klubu drotárov DŽAREK
vernisáž 1. apríla o 17:00
streda 1. – 24. apr | vstup voľný

**KONZERVATORISTI
V PETRŽALKE**
nedeľa 19. apr | 17:00 | 3/ 4 €

**CESTOVATEĽSKÝ KLUB
KEŇA**
cestovateľská prednáška Martina
Saba, s besedou a projekciou
streda 22. apr | 18:00 | 3/ 4 €

**MUSIC MOMENTS
PETER BAŽÍK**
štvrtok 23. apr | 18:00 | 5/ 6 €

MENEJ JE ČASTO VIAC
výstava výtvarných prác
prijímateľov sociálnych služieb
DSS KAMPINO
vernisáž 29. apríla o 10:30
streda 29. apr – 15. máj
vstup voľný

**ZLATÉ TELEVÍZNE NÁVRATY
ROMAN POMAJBO**
moderuje: Anica Škodová
štvrtok 30. apr | 17:00 | 3/ 4 €

Dočasný kultúrny priestor

JURAJ FLOREK: FUNKY DUST
vernisáž: 9. apr 2026 o 18:00
piatok 9. apr – 3. máj 2026
vstup voľný

zmena programu vyhradená

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

WWW.KULTURAVPETRZALKE.SK

NA NOVÚ MORAVCOVÚ SI EŠTE BUDEME MUSIEŤ POČKAŤ

Plávanie patrí medzi najzdravšie športy, no ak sa chcete dostať na stupne víťazov, nestačí len talent. Potrebná je disciplína, rodinné zázemie, financie – a veľká dávka odhodlania. V plaveckom klube ORCA Bratislava o tom vedia svoje. Pred tridsiatimi rokmi, ešte počas vysokej školy, ho založila rodáčka z Michaloviec **Irena Adámková** (vedie ho spolu s manželom, stále aktívnym trénerom), dnes patrí medzi najväčšie a najúspešnejšie na Slovensku

Keď sa k vám do klubu hlásia deti, musia už vedieť plávať?

Ak prídu do športových prípraviek, tak ani nie. Športové prípravky máme až tri, dve z nich sú v Petržalkе. Z nich sa dieťa môže postupne prepracovať do skupín športového plávania, ktorých máme osem, a pretože pracujeme s deťmi a mládežou od 7 rokov až po seniorov, športovci sú v nich prioritne rozdelení podľa veku.

Máme aj športovú skupinu „zahraničie“, v ktorej sú zaradení športovci, ktorí sú naši, no momentálne študujú na strednej alebo vysokej škole v zahraničí, kde aj trénujú. My však stále spravujeme ich plavecké portfólio a keď sú doma na Slovensku, trénujú v niektorej zo spomínaných skupín.

A napokon sú to skupiny Športové plávanie – Buď fit, ktorých je šesť, a tie navštevujú väčšinou týždňeri od 10 do 18 rokov, ktorí kedysi boli v športových skupinách, ale už sa mu viac nechcú venovať aktívne a plávanie berú ako hobby a sem-tam si prídu aj zasúť ažiť.

Zhrnuté a podčiarknuté – aktuálne máme približne 300 členov, z toho 220 je podľa zákona o športe považovaných za aktívnych športovcov do 23 rokov, keďže sa zúčastňujú súťaží.

Od koľkých rokov sa k vám môžu deti prihlásiť?

Do športových prípraviek berieme detičky zhruba od 6 rokov – keď sú pripravené ísť do

„Orkáči“ doteraz reprezentovali Slovensko na 97 vrcholných podujatiach, ako sú majstrovstvá Európy, sveta či olympijské hry. | Foto: Lenka Valentová

školy, tak sú pripravené aj venovať sa nejakému športu. Veľa našich plavcov začínalo s plávaním v sesterskom Plaveckom klube ORCA SPORT, ktorý sa venuje základnému a zdokonaľovaciemu plávaniu.

Do plaveckej školy môžu rodičia prihlásiť deti už od štyroch rokov. Samozrejme, výcviková hodina takých malých plavcov trvá len tridsať minút a jeden tréner sa venuje iba dvom deťom. Hravou formou sa zoznamujú s vodou, otužujú sa, získavajú plavecké základy.

Aké zlozvyky si deti, ktoré už plávajú, najčastejšie prinášajú?

Buď nevedia správne dýchať alebo zle kopú nohami. Preto mám najradšej, keď deti učíme plávať my. Začíname znakom, lebo to je prvá vec, ktorú sa treba naučiť – ľahnúť si na chrbát a zostať ležať na vode. K tomu časom pridáte nožičky, ručičky, a postupne už aj 4-5-ročné dieťa dokáže preplávať znakom 25 metrov a zvláda už prvý plavecký štýl.

Musí mať dobrý plavec nejaké telesné predispozície? O extrémne úspešnom Ame-

ričanovi Michaelovi Phelpsovi sa hovorilo, že má veľmi dlhé ruky.

On bol celý špeciálny! Mal dlhý trup, kratšie nohy a dlhé ruky a zároveň mal aj veľkosť chodidla tuším 47-48, a to už je taká malá plutva. Ale Phelps to nedal len vďaka tým parametrom, on bol aj veľmi ctížiadostivý, veľa sa pripravoval mentálne a trénoval takmer každý deň v roku.

Ale teda sú nejaké predpoklady?

Predovšetkým dieťa musí mať rado vodu. Potom, áno, malo by byť všeobecne pohybovo nadané. Hoci, ja si nikdy nedovolím povedať – toto dieťa nemá talent, nič nedosiahne, aj keď sa spočiatku prejavuje ako drienko. Mali sme aj plavcov, ktorí na tom boli v útlom veku zle, no nakoniec sa prepracovali až do reprezentácie. Oni majú totiž zasa takú inú ctížiadostivosť. A tá nastupuje vtedy, keď tréning začína bolieť. Môžete mať talent, môžete mať výborný cit pre vodu, výborné fyzické parametre, ale keď nemáte v poriadku hlavu, keď to tam nemáte usporiadané, nemáte šancu dosiahnuť vrcholový cieľ.

Mat' to usporiadané v hlave – čo to znamená?

Že chcete, že tomu prispôsobíte všetko. Pretože športové plávanie nie je jednoduché a nie je to len o deťoch, ale aj o rodičoch, ktorí im robia „servis“ – veď tí trinásťroční už majú ranné tréningy takmer každý deň. To znamená, že o šiestej už skáčete do vody, takže vstávate o piatej. A to, že skoro vstávate, znamená, že idete aj skôr spať, nepozerať do jedenástej telku, ale už o ôsmej – pol deviatej sa ukladáte do postele a do pol desiatej určite spíte. Ak dieťa v trinástich odpáva tri kilometre ráno, štyri a pol kilometra poobede, medzitým je v škole a musí sa aj niečo naučiť, tak to nie je ľahká vec. Musí plávanie milovať, aby toto všetko zvládalo.

Petržalka podporila tento rok cez svoju dotačnú schému aj váš klub – sumou 20 419 eur. Už viete, na čo peniaze použijete?

Predovšetkým musím povedať, že sme vďační. Výkonnostný šport treba podporovať, lebo bez podpory neprežije. A na čo peniaze využijeme? Naše štyri najvyššie výkonnostné družstvá – teda junióri a starší žiaci –, aj keď platia príspevok od 175 do 200 eur mesačne, nemajú šancu zaplatiť náklady na svoju prípravu, teda prenájom bazénov, telocvične a mzdu trénera. Tieto náklady musí klub dotovať aj z iných zdrojov. A preto viac ako polovica dotácie od Petržalky pôjde na ich podporu.

Chceli by sme tiež investovať do detí, ktoré sa kvalifikujú na majstrovstvá Slovenska. Lebo plávanie nie je lacný šport – aj keď sa zdá, že vám stačia iba plavky, okuliare a čiapka. Ísť na preteky znamená, že za jednu disciplínu zaplatíte štartovné od 7 až do 10 eur. Ak je štartov na pretekoch, povedzme, šesť, hneď je to 50 eur. A ak, nedajbože, idete mimo Bratislavu, potrebujete zaplatiť dopravu, stravu, ubytovanie, také preteky vás môžu vyjsť aj 300 eur. Takže časť peňazí z dotácie pôjde určite na úhradu výdavkov súvisiacich s účasťou našich starších športovcov vo veku 11 až 23 rokov na majstrovstvách Slovenska. A verím, že ostane aj pre tých najmenších, ktorých chceme vytiahnuť na nejaký plavecký míting mimo Bratislavu.

Vy pôsobíte na Pasienkoch, teda v Novom Meste. Prečo vás teda podporila Petržalka?

Nie sme len na Pasienkoch, sme na viacerých miestach. Už od roku 2003 trénujeme aj na ZŠ Pankúchova 4 a tešíme sa, že po kovidovej prestávke to bol prvý školský bazén, ktorý sa mestská časť rozhodla zrekonštruovať. Okrem toho využívame aj plavárňu Stavebnej fakulty STU v Starom Meste, kde sme sa usadili, keď sa rekonštruovala Pankúchova a Pasienky.

Inak, je smutné, že Bratislava ako hlavné mesto nielenže má jeden 50-metrový ba-

zén, ale ani tých 25-metrových tu nie je bohviekoľko.

Áno, a veľmi nás to obmedzuje. Plavecká sezóna je totiž rozdelená na letnú časť – to sa súťaž na dlhom, 50-metrovom bazéne, a zimnú časť, kedy sa pláva v krátkom, 25-metrovom bazéne. Lenže keby sme chceli v zimnej sezóne v Bratislave zorganizovať preteky na dvadsaťpäťke, v podstate nemáme kde, pretože neexistuje 8-dráhový 25-metrový bazén, ktorý by mal dostatočné zázemie na organizáciu podujatí. A to je škoda nielen pre športovcov, ale aj pre verejnosť.

Navyše, nie je to len o plávaní – máme vodných pólistov, synchronizované plávanie, triatlonistov, päťbojárov, plus ešte ku každému športu je plávanie zdravý doplnkový šport. Takže by tu mali vyrastať v každej mestskej časti plavárne ako huby po daždi. Plavárňu Petržalka, ani školské bazény pre všetkých nestačia. Všetci sa tam nezmestíme.

Úspešný plavec z Petržalky Adrián Kačáni. | Foto: ORCA

Je aj toto dôvodom, že nemáme dosť úspešných plavcov? Povedala by som, že plávanie je šport, v ktorom má ktorákoľvek krajina rovnakú šancu uspieť. Ale Slovensku sa od Martiny Moravcovej a možno ešte Richarda Nagya nedarí dostať na medailové priečky na veľkých súťažiach.

Áno, Martina Moravcová bola zjavom svojej doby, ale na takého človeka si musíme znova počkať. Tak ako nebude hneď ďalší Sagan. To je jedna vec. Ale podľa mňa nemáme rovnaké podmienky a šance, a to vo viacerých aspektoch. Ak by sme aj mali dosť bazénov, vodných športov je veľa a nemôžete trénovať 24 hodín denne. Decká chodia do školy, a keď im skončí vyučovanie, toľko bazénov nie je, aby mohli všetky trénovať naraz. Takže musíme zosúladiť šport so vzdelávaním. Potrebovali by sme, aby školstvo chápalo, že športovcom treba vyjsť

v ústrety – nebrať to hneď tak, že sa chcú uliať. Oni sa všetko doučia, sú to inteligentní ľudia, a to hovorím z tridsaťročnej skúsenosti. Plus, a to opakujem, chýba nám podpora športových klubov, ktoré sa venujú nie rekreačnému – hoci aj to treba – ale výkonnostnému športu. Lebo ten je naozaj drahý.

Napriek tomu všetkému – máte teraz talenty, ktoré by mohli byť takým zjavom ako Moravcová?

Neviem, či zjavom ako Martina, ale pre nás je výborné už to, ak sa nám športovec kvalifikuje na majstrovstvá Európy alebo sveta. V tomto prípade nám napríklad marec priniesol dvoch jasných limitárov. Jedným z nich je Petržalčan **Adrián Kačáni**, ročník 2009, ktorý v Košiciach na 5-kilometrovej trati zaplával osobný rekord, ktorým sa kvalifikoval na ME juniorov v diaľkovom plávaní na otvorenej vode, a zároveň aj na majstrovstvá sveta juniorov, ktoré budú v septembri v Argentíne.

A potom je tu **Matiáš Ondrej Krištof**, ktorý v Eindhovene zaplával limit na 200 metrov motýlik. Urobil osobný rekord a jeho čas je A-limitom na ME juniorov v plávaní a zároveň aj limitom na Olympijské hry mládeže.

Neutečú títo plavci niekam, kde majú lepšie podmienky?

My máme takto v zahraničí asi desať športovcov, náš aktuálne najlepší súčasný senior, **Jakub Poliačik**, držiteľ viacerých slovenských rekordov v plávaní, inak tiež Petržalčan, teraz študuje v Amerike na vysokej škole cez plavecké štipendium. Takže áno, tí dobrí športovci odchádzajú často do zahraničia a pripravujú sa tam.

Napriek náročným podmienkam ste to s výchovou plavcov nevzdali ani po tridsiatich rokoch. Vychovali ste vyše päťdesiat reprezentantov, je niečo, čo by ste ešte chceli dosiahnuť?

Ja som spokojná, že sme sa dostali v počte členov už na väčšie čísla ako pred kovidom. Nebola to ľahká cesta. Vždy sme patrili medzi najväčšie kluby na Slovensku a v súčasnosti môžem s hrdosťou povedať, že najväčším plaveckým klubom v našej krajine už sme. Dá sa nám aj vo výkonnostnom športe. Máme heslo „ORCA ťa môže doviezť až na vrchol“. Keď pozerám štatistiky klubu, doteraz naši „orkáci“ reprezentovali Slovensko na 97 vrcholných podujatiach, ako sú majstrovstvá Európy, majstrovstvá sveta či olympijské hry. Verím, že k nim pribudnú tento rok ďalšie a dosiahneme magickú stovku. Už podľa toho, čo zaplávali Matiáš a Adrián, som si istá, že to dáme. Čo ale neznamená, že nemáme ďalšie železka v ohni! (Smiech.)

Martina Štefániková

„Želám vám to, veď ide o obrovskú krádež. Obávam sa však, že to budete mať ťažké. Podľa opisu, ktorý ste dostali, ten zlodej vyzerá ako... (znenie tajničky, citát z knihy Cesta okolo sveta za 80 dní).“ Výhercom krížovky z marcového čísla sa stáva Ondrej Mrmus. V aprílovom čísle hráte s vydavateľstvom Slovart o komiksové spracovanie slávneho románu Julesa Verna Cesta okolo sveta za 80 dní. Držíme palce! slovart						Pomôcky: Lehár, karies, ready, aak	2. časť tajničky	Rakúsky operný skladateľ	Koralový útes	Existoval	Rímska štvrka	Mrzák	Hliníková fólia
Časť každého slova													
Prežíval leto													
Geomet- rický prvok										Akváriová rybka			
Prikrývka krku									Libra (skr.)				
EČV Nitry								Horná končatina					
Knížný klub (skr.)								Doska, po česky					
Autor: Blah.	České dráhy (skr.)	Skúpo	Ochrana zošitu	Hrádza	Ktorý, aký (hovor.)		Uvažoval (kniž.)						
					Európska liga (skr.)		Hotový, po anglicky						
3. časť tajničky							Respektíve (skr.)					Nápoj (expr.)	Orgán zraku
							Vlievala						
Nepálska mena						Kožušinová látka							
						Zničí ohňom							
	Blato				Čistí si nos						V poriadku (hovor.)		
	Modifikácia (skr.)				Útok (kniž.)						Miešaný nápoj		
Medzinár. označenie lietadiel (skr.)				Miestnosť v apadane						Kategor. kat. odpadů			
				Odtiaľ (hovor.)						Oceňoval			
Rieka pri Omsku			Trvalý					Čo, po česky				1. časť tajničky	Oregon (skr.)
			Pohyby odraz. nôh					Liaľ, po česky					
Obdržala								Druh vod. kvetu					
								Typ auta Opel					
	Švihne	Hnedoze- lená farba				Cintorín (nár.)							
		Zubný kaz				Meno Gabriely							
Strata, ujma						Časti košiel'							
						Pobolieval							
Jazero (angl.)					Noč. zábav- ný podnik				Limit (skr.)				Drvil na prach
					Kód rumunčiny				Ilona (umelecky)				
Najväčšie dlhochvosté papagáje				Pracuj si						Poškodzuj lámaním			
				Pi, po česky						Čln na Rýne			
Citoslovce smiechu			Obľiala								Low level (skr.)		
			Český zápor								Doktor (skr.)		
Nie je (slang.)					Európsky klub (skr.)			Pôvabne					
Literárna umelecká úvaha					Popevok			Organické sklo					

Odpovede zasielajte na e-mail noviny@petrzalka.sk do **19. apríla 2026** v predmete správy so slovom Tajnička.
Zaslanie viacerých e-mailov nezvyšuje vaše šance na výhru.